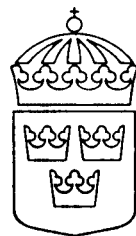

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 1102-3716

Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 2002: 61

Nr 61

Fördrag om observationsflygningar Helsingfors den 24 mars 1992

Regeringen beslutade den 20 december 2001 att ansöka om tillträde till fördraget. Ansökan inlämnades den 4 januari 2002. Sedan riksdagen godkänt fördraget beslutade regeringen den 19 juni 2002 att ratificera det. Ratifikationsinstrumentet deponerades den 28 juni 2002 hos de båda depositarierna Kanada och Ungern med reservation för att bestämmelserna avseende beskattning i artikel 34 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961, till vilken fördraget hänvisar, inte skall tillämpas på svenska medborgare eller på personer som är bosatta i Sverige. Fördraget trädde i kraft den 1 januari 2002 och för Sverige trädde det i kraft den 27 augusti 2002.

Riksdagsbehandling: Prop. 2001/02: 157, bet. 2001/02:UU15, rskr. 2001/02: 290, SFS 2002: 652.

Fördrag om observationsflygningar

De stater som har slutit detta fördrag, nedan kallade *parterna*,

som erinrar om de åtaganden de gjorde vid konferensen för säkerhet och samarbete i Europa för att skapa större öppenhet och begriplighet i sin militära verksamhet och för att öka säkerheten genom förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder,

som välkomnar de historiska tilldragelser i Europa som har förändrat säkerhetsläget från Vancouver till Vladivostok,

som önskar bidra med ytterligare utveckling och förstärkning av fred, stabilitet och säkerhet genom samarbete inom detta område genom att skapa ett system för observationsflygningar,

som värdesätter det potentiella bidrag som de principer för flygobservationer av detta slag skulle kunna göra för säkerheten och stabiliteten också inom andra regioner,

som beaktar möjligheten att tillämpa sådana principer för att förbättra öppenhet och begriplighet, för att möjliggöra övervakning av uppfyllelsen av nuvarande och framtida avtal om rustningskontroll samt för att stärka förmågan att förebygga konflikter och hantera kriser inom ramen för konferensen om säkerhet och samarbete i Europa och inom andra berörda internationella organ,

som emotser en möjlighet att utvidga principen om observationsflygningar till att omfatta ytterligare områden såsom miljöskydd,

som strävar efter att upprätta förfaranden för att möjliggöra observation från luften av parternas samtliga territorier i avsikt att observera en part eller en partsgrupp på grundval av jämlikhet och effektivitet med bibehållen flygsäkerhet,

som beaktar att driften av ett sådant system inte skall vara till förfång för utanförstående stater,

har slutit följande fördrag:

Artikel I Allmänna bestämmelser

1. Detta fördrag inför det s.k. Open Skies-systemet för parternas genomförande av observationsflygningar över varandras territorier och fastställer deras rättigheter och skyldigheter i detta hänseende.

2. Bilagorna med tillägg utgör en integrerande del av fördraget.

Artikel II Definitioner

I detta fördrag används följande definitioner.

1. *observerad part*: part eller partsgrupp över vilkens territorium observationsflygningar genomförs eller avses genomföras räknat från den tidpunkt då den mottar meddelande därom från en observerande part tills de åtgärder vidtagits som hänför sig till flygningen eller till personal som agerar å partens eller partsgruppens vägnar.

2. *observerande part*: part eller partsgrupp som avser genomföra eller håller på att genomföra en observationsflygning över en annan parts eller partsgrupps territorium räknat från den tidpunkt då den lämnar meddelande om sin avsikt att genomföra en observationsflygning tills de åtgär-

der har vidtagits som hänför sig till flygningen eller till personal som agerar å partens eller partsgruppens vägnar.

3. *partsgrupp*: två eller flera parter som har kommit överens om att bilda en grupp som avses i detta fördrag.

4. *observationsflygplan*: ett obeväpnat fastvingeflygplan som utsetts att utföra observationsflygningar, som är registrerat av en parts behöriga myndigheter och som är utrustat med överenskomna sensorer. Med termen obeväpnad menas att observationsflygplan som används i de syften som avses i detta fördrag inte är utrustade för att bära eller bruka vapen.

5. *observationsflygning*: flygning med observationsflygplan av en observerande part över en observerad parts territorium enligt färdplanen från ankomstplatsen eller Open Skies-flygplatsen (OS-flygplatsen) till avgångsplatsen eller OS-flygplatsen.

6. *transitflygning*: flygning med ett observations- eller transportflygplan genomförd av en observerande part eller på dess uppdrag över en tredje parts territorium på väg till eller från den observerade partens territorium.

7. *transportflygplan*: annat flygplan än ett observationsflygplan som på uppdrag av den observerande parten genomför flygningar till eller från en observerad parts territorium uteslutande i de syften som avses i detta fördrag.

8. *territorium*: land innefattande öar samt vatten inom och utom landets gränser, över vilka en part har suveränitet.

9. *passiv kvot*: det antal observationsflygningar som varje part är skyldig att godta som observerad part.

10. *aktiv kvot*: det antal observationsflygningar som varje part har rätt att genomföra som observerande part.

11. *maximal flygsträcka*: längsta sträcka över den observerade partens territorium från den punkt vid vilken en observationsflygning får utgå till den punkt vid vilken den får avslutas, vilket närmare anges i bilaga A.

12. *sensor*: utrustning av en kategori som anges i artikel IV.1 monterad i ett observationsflygplan för användning vid observationsflygningar.

13. *markupplösning*: det minsta avstånd på marken mellan två närbelägna föremål som kan urskiljas som separata föremål.

14. *utrustning för infraröd linjeavsökare (IRLS)*: sensor som kan ta emot och visa termisk elektromagnetisk strålning som, i den osynliga infraröda delen av det optiska spektrumet, avges av föremål på grund av deras temperatur och i avsaknad av artificiell belysning.

15. *observationsperiod*: angiven tid under en observationsflygning då en särskild i observationsflygplanet monterad sensor är igång.

16. *besättning*: personer från en part i vilken, om parten så bestämmer, kan ingå tolkar och som utför uppgifter som är kopplade till ett observationsflygplans eller ett transportflygplans drift eller underhåll.

17. *besättningschef*: den pilot ombord på ett observationsflygplan som är ansvarig för flygplanets verksamhet, färdplanens genomförande och flygplanets säkerhet.

18. *flygövervakare*: en person som på uppdrag av den observerade parten befinner sig ombord på ett observationsflygplan tillhandahållit av den observerande parten under en observationsflygning och som utför uppgifter i enlighet med bilaga G.

19. *flygrepresentant*: en person som på uppdrag av den observerande parten befinner sig ombord på ett observationsflygplan tillhandahållet av den observerade parten under en observationsflygning och som utför uppgifter i enlighet med bilaga G.

20. *representant*: en person utsedd av den observerande parten, som utför uppgifter på dennas uppdrag i enlighet med bilaga G under en observationsflygning ombord på ett observationsflygplan utsett av annan part än den observerande eller observerade parten.

21. *sensoroperatör*: en person från en part som utför uppgifter som är kopplade till funktionen, driften och underhållet av ett observationsflygplans sensorer.

22. *inspektör*: en person från en part som inspekterar en annan parts sensorer eller observationsflygplan.

23. *eskort*: en person från en part som medföljer en annan parts inspektörer.

24. *uppdragsplan*: en handling upprättad i ett av rådgivande kommittén fastställt format framlagd av den observerande parten och innehållande uppgifter om färdväg, flygprofil, genomförandeorder samt det stöd som behövs för att genomföra observationsflygningen och som skall avtalas med den observerade parten och utgöra grunden för uppgörandet av färdplanen.

25. *färdplan*: en handling upprättad med stöd av den avtalade uppdragsplanen och i det format och med det innehåll som anges av Internationella civila luftfartsorganisationen, nedan kallad ICAO, och som inges till flygtrafikledningen och utgör grunden för genomförandet av en observationsflygning.

26. *uppdragsrapport*: en handling upprättad i ett format fastställt av rådgivande kommittén som beskriver en observationsflygning och färdigställs efter flygningens genomförande av den observerande parten och undertecknas av den observerande och den observerade parten.

27. *Open Skies-flygfält (OS-flygfält)*: flygfält utsett av den observerade parten som en punkt på vilken en observationsflygning får börja eller sluta.

28. *ankomstplats*: en plats angiven av den observerade parten för mottagande av den observerande partens personal till den observerade partens territorium.

29. *avgångsplats*: en plats angiven av den observerade parten för avfärd för den observerande partens personal från den observerade partens territorium.

30. *flygfält för tankning*: ett flygfält utsett av den observerade parten för tankning och underhåll av observationsflygplan och transportflygplan.

31. *alternativt flygfält*: ett flygfält angivet i färdplanen till vilket ett observationsflygplan eller ett transportflygplan får fortsätta när det anses olämpligt att landa på det avsedda flygfältet.

32. *farligt lufrum*: de skyddsområden, restriktionsområden och farliga områden som definieras i bilaga 2 till konventionen angående internationell civil luftfart är fastställda i enlighet med bilaga 15 till den konventionen för att trygga flygsäkerhet, allmän säkerhet och miljöskydd och om vilka information lämnas i enlighet med ICAO-bestämmelserna.

33. *skyddsområde*: luftrum med definierad avgränsning över en parts territorium inom vilket flygtrafik är förbjuden.

34. *restriktionsområde*: luftrum med definierad avgränsning över en parts territorium inom vilket flygtrafik är begränsad på angivna villkor.

35. *farligt område*: luftrum med definierad avgränsning inom vilket verksamhet som är farlig för flygtrafik kan förekomma vid angivna tider.

Artikel III Kvoter

Del I Allmänna bestämmelser

1. Varje part skall ha rätt att genomföra observationsflygningar i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag.

2. Varje part måste gå med på observationsflygningar över sitt territorium i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag.

3. Varje part skall ha rätt att genomföra lika många observationsflygningar över vilken annan parts territorium som helst som denna andra stat har rätt att genomföra över den själv.

4. Det totala antalet observationsflygningar som varje enskild part måste gå med på över sitt eget territorium är lika med denna parts totala passiva kvot. Tilldelning av totala passiva kvoter till parterna anges i bilaga A del I.

5. Det antal observationsflygningar som varje enskild part skall ha rätt att genomföra varje år över de övriga parternas territorier är lika med partens individuella, aktiva kvot med avseende på respektive part. En parts totala aktiva kvot är lika med summan av dess individuella aktiva kvoter. En parts totala aktiva kvot skall inte överstiga dess totala passiva kvot.

6. Den första tilldelningen av aktiva kvoter anges i bilaga A del II.

7. När fördraget trätt i kraft, skall tilldelningen av aktiva kvoter vara föremål för en årlig översyn avseende nästkommande kalenderår inom ramen för rådgivande kommittén. Om det inte är möjligt att under den årliga översynen nå en överenskommelse inom tre veckor om tilldelningen av aktiva kvoter för en viss part, skall den föregående årstilldelningen av aktiva kvoter för denna part kvarstå oförändrad.

8. Utom vad som gäller enligt bestämmelserna i artikel VIII, skall varje observationsflygning som genomförs av en part avräknas mot partens individuella och totala aktiva kvoter.

9. Oaktat bestämmelserna i punkt 3 och 5 i denna del, får en part som tilldelats en aktiv kvot, efter överenskommelse med den part över vilken man avser flyga, helt eller delvis föra över sin aktiva kvot till andra parter; parten skall då omedelbart underrätta alla andra parter och rådgivande kommittén. Punkt 10 nedan skall då tillämpas.

10. Ingen part får genomföra fler observationsflygningar över en annan parts territorium än vad som motsvarar 50 procent avrundat uppåt till närmaste heltal av sin egen totala aktiva kvot eller av den andra partens totala passiva kvot, vilketdera som är det lägre talet.

11. Maximala flygsträckor för observationsflygningar över parternas territorier anges i bilaga A del III.

Del II Bestämmelser för partsgrupper

1. a) Utan att det skall inverka på parternas rättigheter och skyldigheter i detta fördrag, kan två eller flera parter som har kvoter bilda en partsgrupp vid fördragets undertecknade eller senare. För en partsgrupp som bildas efter fördragets undertecknande, skall bestämmelserna i denna del börja gälla tidigast sex månader efter det att samtliga andra parter har meddelats och i enlighet med bestämmelserna i punkt 6 nedan.

b) En partsgrupp skall samverka i fråga om aktiva och passiva kvoter i enlighet med bestämmelserna i punkt 2 eller 3 nedan.

2. a) Medlemmarna i en partsgrupp skall ha rätt att omfördela sina aktiva kvoter inom gruppen avseende ett pågående år allt medan de bibehåller sina individuella passiva kvoter. Meddelande om omfördelningen skall omedelbart göras till alla berörda tredje parter.

b) En observationsflygning skall räknas som lika många observationsflygningar - och avräknas mot de individuella och totala aktiva kvoterna för den observerande parten - som observerade parter som tillhör gruppen som överflygs. Observationsflygningen skall räknas som en observationsflygning som skall dras av från den totala passiva kvoten för varje observerad part.

c) Varje part med avseende på vilken en eller flera medlemmar av en partsgrupp har aktiva kvoter skall ha rätt att genomföra 50 procent fler observationsflygningar, avrundat uppåt till närmaste heltal, över samtliga medlemmar i gruppen än sin individuella aktiva kvot med avseende på denna gruppmedlem eller att genomföra två sådana överflygningar, när den inte har någon aktiv kvot i förhållande till den gruppmedlemmen.

d) Om den berörda parten utövar denna rätt, skall den minska sin aktiva kvot i förhållande till andra gruppmedlemmar så att summan av observationsflygningar som genomförs över deras territorier inte överstiger summan av de individuella kvoter som parten har i förhållande till alla andra gruppmedlemmar under pågående år.

e) De maximala flygsträckorna för observationsflygningar över varje gruppmedlems territorium skall gälla. När en observationsflygning genomförs över flera medlemmars territorier, skall, då en medlems maximala flygsträcka uppnåtts, alla sensorer stängas av till dess att observationsflygplanet nått den punkt över nästa gruppmedlems territorium där observationsflygningen avses inledas. För den fortsatta observationsflygningen skall den maximala flygsträcka gälla som hänför sig till det OS-flygfält som ligger närmast denna punkt.

3. a) En partsgrupp skall på begäran ha rätt till en gemensam total passiv kvot som skall tilldelas den; gemensamma individuella och totala aktiva kvoter skall fördelas i förhållande till denna kvot.

b) I detta fall är den totala passiva kvoten lika med det totala antalet observationsflygningar som partsgruppen är skyldig att gå med på varje år. Den totala aktiva kvoten är summan av det antal observationsflygningar som partsgruppen har rätt att genomföra varje år. Dess totala aktiva kvot skall inte överstiga den totala passiva kvoten.

c) En observationsflygning som härrör från partsgruppens totala aktiva kvot skall genomföras för gruppens räkning.

d) De observationsflygningar som en partsgrupp är skyldig att gå med på får genomföras över en eller flera av dess medlemmars territorium.

e) De maximala flygsträckorna för varje partsgrupp skall anges i enlighet med bilaga A del III och OS-flygfält skall utses i enlighet med bilaga E.

4. I överensstämmelse med de allmänna principer som anges i artikel X.3 får en tredje part som anser att dess rättigheter enligt bestämmelserna i del I.3 ovan oriktigt har inskränkts genom en partsgrupps agerande anmäla detta till rådgivande kommittén.

5. Partsgruppen skall tillse att förfaranden upprättas som medger genomförande av observationsflygningar över gruppmedlemmarnas territorier under ett och samma uppdrag inklusive tankning om så behövs. Sådana observationsflygningar skall inte i fråga om en partsgrupp som upprättats i enlighet med punkt 3 i denna del överstiga den maximala flygsträcka som gäller för de OS-flygfält från vilka observationsflygningarna utgår.

6. Tidigast sex månader efter det att beslut därom har meddelats de andra parterna

a) får en partsgrupp upprättad enligt punkt 2 ovan ombildas till en partsgrupp enligt punkt 3,

b) får en partsgrupp upprättad enligt punkt 3 ovan ombildas till en partsgrupp enligt punkt 2,

c) får en part lämna en partsgrupp,

d) får en partsgrupp ta med ytterligare parter som har kvoter.

7. När detta fördrag har trätt i kraft, skall förändringar i tilldelningen eller fördelningen av kvoter som härrör från bildandet av en ny partsgrupp eller inträde i eller utträde ur en partsgrupp i enlighet med punkt 3 ovan, börja gälla den 1 januari som följer efter den första årliga granskningen inom rådgivande kommittén, som inträffar efter meddelandeperioden på sex månader. Om så är nödvändigt skall nya OS-flygfält utses och maximala flygsträckor fastställas som följd härav.

Artikel IV Sensorer

1. Såvida inte annat följer av punkt 3 nedan, får observationsflygplan endast vara utrustade med sensorer av följande kategorier:

a) optiska panoramakameror och kameror som tar en bild i taget (enbildskameror),

b) videokameror med realtidsvisare,

c) utrustning för infraröd avsökningsrad (IRLS),

d) sidseende radar med syntetisk slutare (sidseende SAR).

2. En part får för observationsflygningar använda vilken som helst av de sensorer som anges i punkt 1 ovan, förutsatt att de är tillgängliga på marknaden för alla parter, inom följande funktionsgränser:

a) Om sensorer av kategori 1 a ovan används, får upplösningen på marken inte vara bättre än 30 centimeter sett från den lägsta höjd över marken som fastställts enligt bestämmelserna i bilaga D tillägg 1, upptagna med högst en panoramakamera, en vertikalt monterad enbildskamera och två snett framåt monterade enbildskameror, en på vardera sidan av flygplanet, vilka ger en marktäckning, som inte behöver vara sammanhängande, upp till 50 km på vardera sidan om flygplanets färdväg.

b) Om videokameror används, får markupplösningen inte vara bättre än 30 centimeter beräknas i enlighet med bestämmelserna i bilaga D tillägg 1.

c) Om sensorer av kategori 1 c ovan används, får markupplösningen inte vara bättre än 50 centimeter från den lägsta höjden över marken upptagen med en enda sensor beräknad i enlighet med bestämmelserna i bilaga D tillägg 1.

d) Om sensorer av kategori 1 d används, får markupplösningen inte vara bättre än 3 meter beräknat med pulssvarsmetoden som, genom att använda en metod där två föremål särskiljs, motsvarar förmågan att på en radarbild med två hörnreflektorer urskilja avståndet mellan deras båda centrumpunkter, vilket inte är mindre än 5 meter, på en svepbredd som inte överstiger 25 kilometer och vilken kan erhållas från en enda radar-enhet, som kan söka på båda sidor om flygplanet, dock ej samtidigt.

3. Förslag om införande av ytterligare sensorskategorier och kapacitetsförbättringar i redan befintliga kategorier enligt denna artikel skall framföras rådgivande kommittén enligt artikel X.

4. Alla sensorer skall vara försedda med täckplåt eller annan anordning som hindrar dem från upptagning av data under transitflygning eller flygning till ankomst- eller avgångsplatser över den observerade partens territorium. Dessa anordningar skall endast kunna tas bort eller manövreras från observationsflygplanets utsida.

5. Anordningar för införande av kommentarer till data som upptagits med sensorer i enlighet med bilaga B del II skall få användas på ett observationsflygplan. Den part som tillhandahåller observationsflygplanet för en observationsflygning skall införa de kommentarer till data som upptagits med sensorerna som anges i bilaga B del II.

6. Utrustning som i realtid kan visa sensorupptagna data får användas på observationsflygplan för att övervaka sensorernas funktion och användning under en observationsflygning.

7. Utom i den mån det behövs för driften av de överenskomna sensorerna eller observationsflygplanet eller enligt punkt 5 och 6 i denna artikel, är upptagning, bearbetning, överföring och inspelning av elektroniska signaler från elektromagnetiska vågor förbjudet ombord på ett observationsflygplan, och utrustning härför får inte finnas ombord på detta.

8. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerande parten, får denna part använda ett observationsflygplan som är försett med sensorer av varje sensorskategori som inte överstiger den kapacitet som anges i punkt 2 ovan.

9. När det observationsflygplan som används för en observationsflygning tillhandahålls av den observerade parten, skall denna part vara skyldig att tillhandahålla ett observationsflygplan som är försett med sensorer av varje kategori som anges i punkt 1 ovan, vilka har den maximala kapacitet och är av det antal som anges i punkt 2 ovan, med förbehåll för bestämmelserna i artikel XVIII del II, om inte annat avtalats mellan den observerande och den observerade parten. Sensorernas modul och konfiguration skall vara sådana att de ger en marktäckning som avses i punkt 2 ovan. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten, skall denna part tillhandahålla en sidseende SAR med en markupplösning på minst 6 meter, bestämt genom metoden för föremålsseparering.

10. När ett flygplan utses till observationsflygplan i enlighet med artikel V, skall varje part informera de övriga parterna om tekniska data för varje sensor som är monterad på flygplanet i fråga i enlighet med bestämmelserna i bilaga B.

11. Varje part skall ha rätt att delta i certifiering av sensorer monterade på observationsflygplan i enlighet med bestämmelserna i bilaga D. Inget observationsflygplan av en viss typ får användas för observationsflygningar förrän flygplanet med sensorer har certifierats i enlighet med bestämmelserna i bilaga D.

12. En part som utser ett flygplan till observationsflygplan skall, med 90 dagars varsel till de övriga parterna och med iakttagande av bestämmelserna i bilaga D, ha rätt att avlägsna, ersätta och lägga till sensorer eller ändra den tekniska information som den har tillhandahållit i enlighet med bestämmelserna i punkt 10 ovan och bilaga B. Ersätta och tillkommande sensorer måste certifieras i enlighet med bilaga D innan de får användas vid en observationsflygning.

13. När en part eller en partsgrupp, med stöd av erfarenheter av en viss typ av observationsflygplan, anser att en sensor eller dess tillbehör, som monterats på ett flygplan, inte stämmer överens med utrustning som har certifierats i enlighet med tillägg D, skall den meddela de övriga parterna. Den part som har utsett flygplanet skall

a) vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den sensor med tillbehör som monterats i observationsflygplanet stämmer överens med de sensorer som har certifierats i enlighet med bilaga D, vid behov innefattande reparation, justering och ersättning av sensorn i fråga eller dess tillbehör,

b) på begäran av en berörd part, genom en demonstrationsflygning anordnad i samband med att nämnda observationsflygplan används påföljande gång, i enlighet med bestämmelserna i bilaga F, visa att sensorn med tillbehör som monterats på observationsflygplanet stämmer överens med de sensorer som har certifierats i enlighet med bestämmelserna i bilaga D. Andra parter, som uttrycker bekymmer över en sensor med tillbehör som är monterad på ett observationsflygplan, skall ha rätt att sända personal för att delta i en sådan demonstrationsflygning.

14. Om parterna, efter vidtagande av de åtgärder som avses i punkt 13 ovan, fortfarande är bekymrade över huruvida en sensor eller dess tillbehör som är monterad på ett observationsflygplan stämmer överens med de sensorer som har certifierats enligt bilaga D, får frågan hänskjutas till rådgivande kommittén.

Artikel V Utseende av flygplan

1. Varje part skall ha rätt att till observationsflygplan utse en eller flera typer eller modeller av flygplan som registrerats av en parts behöriga myndigheter.

2. Varje part skall ha rätt att utse flygplanstyper eller modeller till observationsflygplan och att lägga till nya typer och modeller till de som den tidigare har utsett, förutsatt att den meddelar de övriga parterna med 30 dagars varsel. Meddelandet skall innehålla de uppgifter som anges i bilaga C.

3. Varje part skall ha rätt att avlägsna tidigare utsedda typer eller modeller efter att ha meddelat de övriga parterna med 90 dagars varsel.

4. Det får inte krävas att mer än ett plan av viss typ eller modell med identisk uppsättning tillhörande sensorer skall lämnas för certifiering i enlighet med bestämmelserna i bilaga D.

5. Varje observationsflygplan skall kunna medföra sådan besättning och personal som anges i artikel VI del III.

Artikel VI Val av observationsflygplan, allmänna bestämmelser om genomförande av observationsflygningar samt bestämmelser om planering av uppdrag

Del I Val av observationsflygplan och allmänna bestämmelser för genomförande av observationsflygningar

1. Observationsflygningar skall genomföras med observationsflygplan utsedda av en part enligt artikel V. Om den observerade parten inte utnyttjar sin rätt att tillhandahålla ett observationsflygplan som den själv har utsett, får den observerande parten tillhandahålla observationsflygplanet. När den observerande parten själv tillhandahåller observationsflygplanet, skall den ha rätt att tillhandahålla ett flygplan den själv har utsett eller ett flygplan som utsetts av en annan part. När den observerade parten tillhandahåller observationsflygplanet, skall den observerande parten ha rätt att förses med ett flygplan som kan uppnå en minimigräns för en flygsträcka utan att tankas, inklusive nödvändiga bränslereserver, som uppgår till halva flygsträckan, såsom denna angivits i enlighet med punkt 5 g nedan.

2. Varje part skall ha rätt att i enlighet med punkt 1 ovan använda ett observationsflygplan utsett av en annan part för observationsflygningar. De berörda parterna skall komma överens om användningen av ett sådant flygplan för aktivt deltagande i systemet med observationsflygningar.

3. Parter som har rätt att genomföra observationsflygningar får samordna sina planer för dessa flygningar i enlighet med bilaga H. Ingen part skall vara skyldig att gå med på mer än en observationsflygning vid något tillfälle under den tidsperiod om 96 timmar som anges i punkt 9 nedan, såvida inte parten har begärt en demonstrationsflygning enligt bilaga F. I så fall är den observerade parten skyldig att gå med på en överlappning av observationsflygningarna på högst 24 timmar. Varje stat över vilkens territorium observationsflygningar skall genomföras skall, sedan den har informerats om resultaten av den samordnade planeringen att genomföra observationsflygningar, meddela övriga parter i enlighet med bestämmelserna i bilaga H om huruvida den för varje angiven observationsflygning avser utnyttja sin rätt att tillhandahålla eget observationsflygplan.

4. Senast 90 dagar efter detta fördrags undertecknande skall varje part meddela de övriga parterna om följande:

a) Numret på det permanenta diplomatiska tillståndet för observationsflygningar, transportflygningar och transitflygningar.

b) Vilket eller vilka av de språk som angetts av rådgivande kommittén i bilaga L del I.7 som avses användas av personal i all verksamhet avseende genomförande av observationsflygningar över dess territorium och

för att redigera uppdragsplanen och uppdragsrapporten, såvida inte det språk som skall användas är det som rekommenderas i bilaga 10 till konventionen om internationell civil luftfart vol. II punkt 5.2.1.1.2.

5. Den observerande parten skall senast 72 timmar före den beräknade ankomsten till den observerade partens ankomstplats meddela denna part om sin avsikt att genomföra en observationsflygning. Parter som lämnar sådan meddelande skall göra sitt yttersta för att undvika att den minsta förvarningstiden omfattar veckoslut. Meddelandet skall innehålla följande uppgifter:

a) Önskad ankomstplats och, om så är tillämpligt, det OS-flygfält varifrån observationsflygningen skall utgå.

b) Dag och beräknad ankomsttid för den observerande parten till ankomstplatsen samt dag och beräknad tidpunkt för avgång från denna plats till OS-flygfältet och, om så är tillämpligt, särskilda inkvarteringsbehov.

c) Plats som avses i bilaga E tillägg 1 där inspektion före flygning önskas genomföras samt dag och tidpunkt när denna inspektion önskas börja i enlighet med bestämmelserna i bilaga F.

d) Transportmedel och, i tillämpliga fall, typ och modell av transportflygplan som används vid resa till ankomstplatsen, om observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten.

e) Det diplomatiska tillståndsnumret för observationsflygningen eller för det transportflygplans flygning som används för att transportera personal till och från den observerade partens territorium för att genomföra en observationsflygning.

f) Sakuppgifter om observationsflygplanet enligt bilaga C.

g) Observationsflygningens ungefärliga flygsträcka.

h) Personalens namn, könstillhörighet, födelsetid, födelseort, passnummer och uppgift om utfärdande part samt personalens funktioner.

6. Den observerade parten som underrättas i enlighet med punkt 5 ovan skall bekräfta mottagandet av meddelandet inom 24 timmar. Om den observerade parten utnyttjar sin rätt att tillhandahålla observationsflygplanet, skall bekräftelsen innefatta de uppgifter om observationsflygplanet som anges i punkt 5 f ovan. Den observerande parten skall få tillåtelse att anlända till ankomstplatsen vid den beräknade ankomsttiden såsom meddelats i enlighet med punkt 5 ovan. Flygningens beräknade avgångstid från ankomstplatsen med destination till OS-flygfältet där observationsflygningen skall börja samt plats, dag och tidpunkt då inspektion före flygning skall påbörjas skall bekräftas av den observerade parten.

7. I den observerande partens personal får ingå personal som utsetts av andra parter i enlighet med artikel XIII.

8. När den observerande parten underrättar den observerade parten i enlighet med punkt 5 ovan skall den samtidigt meddela alla andra parter att den avser att genomföra observationsflygningen.

9. Tiden från den beräknade ankomsten till ankomstplatsen till dess att observationsflygningen har genomförts får inte överstiga 96 timmar, såvida inte annat har avtalats. I de fall den observerade parten begär en demonstrationsflygning i enlighet med bilaga F, skall tidsgränsen på 96 timmar förlängas i enlighet med bilaga F del III.4, om den observerande parten behöver ytterligare tid för att obehindrat kunna genomföra uppdragsplanen.

10. När observationsflygplanet anländer till ankomstplatsen skall den observerade parten inspektera sensorernas täckplåtar eller de andra anordningar som hindrar deras funktion för att bekräfta att de sitter på plats i enlighet med bilaga E, såvida inte annat har avtalats mellan alla de berörda parterna.

11. I de fall observationsflygplanet tillhandahålls av den observerande parten, har den observerade parten rätt att, vid observationsflygplanets ankomst till ankomstplatsen eller till OS-flygfält varifrån observationsflygningen skall starta, utföra inspektion före flygning i enlighet med bilaga F del I. I de fall observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten i enlighet med punkt 1 ovan, skall den observerande parten ha rätt att genomföra inspektion av sensorerna före flygning i enlighet med bilaga F del II. Om inte annat har avtalats, skall inspektioner vara avslutade senast fyra timmar före observationsflygningens planerade start enligt färdplanen.

12. Den observerande parten skall tillgodose att åtminstone en medlem av flygbesättningen har nödvändiga språkkunskaper att ledigt kunna kommunicera med personal från den observerade parten och dess flygtrafikledning på det eller de språk som har angivits av den observerade parten i enlighet med punkt 4 ovan.

13. Den observerade parten skall vid ankomsten till ankomstplatsen eller till det OS-flygfält varifrån observationsflygningen skall utgå ge besättningen senaste väderprognos och flygnavigeringsinformation samt information rörande flygsäkerhet, inklusive NOTAM (Notices to Airmen). Uppdaterad sådan information skall lämnas på begäran. Instrumentprocedurer och information om alternativa flygfält längs flygsträckan skall lämnas så snart uppdragsplanen har godkänts i enlighet med bestämmelserna i del II i denna artikel.

14. Vid genomförande av observationsflygningar enligt detta fördrag skall alla observationsflygplan användas i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och den godkända färdplanen. Utan att det skall strida mot bestämmelserna i del II.2 nedan, skall dessutom observationsflygningarna genomföras i enlighet med

- a) av ICAO publicerade normer och rekommenderad praxis,
- b) publicerade nationella regler, förfaranden och riktlinjer för flygsäkerheten i den part vars territorium överflygs.

15. Observationsflygningar skall ha företräde framför reguljär flygtrafik. Den observerade parten skall tillse att dess flygtrafikledning underlättar genomförandet av observationsflygningar enligt detta fördrag.

16. Ombord på flygplanet skall besättningschefen vara ensam ansvarig för att flygningen genomförs på ett säkert sätt och för att färdplanen följs.

17. Den observerade parten skall tillhandahålla följande:

a) Ett kalibreringsmål lämpligt för att kontrollera sensorernas kapacitet i enlighet med bilaga D del III, som skall överflygas under demonstrationsflygningen eller observationsflygningen på begäran av endera parten för varje sensor som skall användas vid observationsflygningen. Kalibreringsmålet skall ligga nära det flygfält där inspektion före flygning genomförs enligt bilaga F.

b) Samma tankning och service till observationsflygplanet eller transportflygplanet som tillhandahålls trafikflygplan vid ankomstplatsen, OS-flygfältet, flygfält för tankning och den avgångsplats som anges i färd-

planen enligt de specifikationer som finns publicerade om det utsedda flygfältet.

c) Måltider och tillgång till inkvartering för den observerande partens personal.

d) På begäran av den observerande parten, ytterligare tjänster enligt överenskommelse mellan den observerande och den observerade parten för att underlätta genomförandet av observationsflygningen.

18. Alla kostnader förenade med genomförandet av observationsflygningen, inklusive kostnader för inspelningsutrustning och behandling av data insamlade med sensorer, skall regleras i enlighet med bilaga L del I.9.

19. Före observationsflygplanets avgång från avgångsplatsen skall den observerade parten bekräfta att täckplåtarna för sensorernas öppningar eller de andra anordningar som hindrar deras användning sitter på plats i enlighet med bilaga E.

20. Såvida inte annat har avtalats, skall den observerande parten avresa från avgångsplatsen senast 24 timmar efter observationsflygningens slut, såvida inte väderleksförhållandena eller observationsflygplanets eller transportflygplanens flygduglighet inte tillåter detta. I så fall skall flygningen påbörjas så snart som möjligt därefter.

21. Den observerande parten skall upprätta en uppdragsrapport om observationsflygningen i det format som fastställts av rådgivande kommittén. Uppdragsrapporten skall innehålla relevanta uppgifter om dag och tid för observationsflygningen, dess sträckning och flygprofil, rådande väderleksförhållanden, tid och läge för varje observationsperiod för varje sensor, den ungefärliga mängd data som upptagits med sensorerna samt resultatet av inspektionen av täckplåtarna för sensorernas öppningar eller annan anordning som hindrar deras funktion i enlighet med artikel VII och bilaga E. Uppdragsrapporten skall undertecknas av den observerande och den observerade parten vid avgångsplatsen och skall av den observerande parten tillhandahållas alla de övriga parterna inom sju dagar efter den observerande partens avfärd från avgångsplatsen.

Del II Bestämmelser om planering av uppdrag

1. Om inte annat har avtalats, skall den observerande parten efter ankomsten till OS-flygfältet lämna den observerade parten en uppdragsplan för den föreslagna observationsflygningen som följer bestämmelserna i punkterna 2 och 4 nedan.

2. Uppdragsplanen kan avse en observationsflygning som medger observation av vilken punkt som helst av hela den observerade partens territorium, inklusive områden som av denna betecknats som farligt lufttrum i den källa som anges i bilaga I. Ett observationsflygplans färdväg får inte gå närmare än, men skall tillåtas att gå fram till, tio kilometer från gränsen till en angränsande stat som inte är part i fördraget.

3. Uppdragsplanen kan medge att ett OS-flygfältet där observationsflygningen avslutas är ett annat än det OS-flygfält där den påbörjades, liksom att avgångsplatsen inte behöver var densamma som ankomstplatsen. Om så är tillämpligt, skall i uppdragsplanen anges tidpunkt för observationsflygningens start samt önskade tider och platser för planerade

avbrott för tankning eller vilopausar inom den 96-timmarsperiod som avses i del I.9 ovan.

4. Uppdragsplanen skall omfatta alla de uppgifter som behövs för att registrera färdplanen och föreskriva

a) att observationsflygningen inte får överstiga gällande maximala flygsträcka enligt bilaga A del I,

b) att observationsflygningens sträckning och profil uppfyller säkerhetskraven för observationsflygningar enligt ICAOs normer och rekommenderade praxis med beaktande av olikheterna i de nationella reglerna för lufttrafik utan att det skall inkräkta på bestämmelserna i punkt 2 ovan,

c) att i uppdragsplanen beaktas information om farligt luftrum enligt bestämmelserna i bilaga I,

d) att observationsflygplanets höjd över marken inte får medge att den observerande parten överskrider gränsen för varje sensors upplösning enligt artikel IV.2,

e) att den beräknade tiden för observationsflygningens start inte får understiga 24 timmar från överlämnandet av uppdragsplanen, såvida inte annat har avtalats,

f) att observationsflygplanet skall flyga i rak linje mellan de koordinater eller navigationsfixpunkter som är angivna i uppdragsplanen och i den ordningsföljd som anges där samt

g) att sträckningen inte får gå över en viss punkt mer än en gång och att observationsflygplanet inte får cirkulera runt en viss punkt, såvida inte annat har avtalats. Denna bestämmelse gäller inte för start, överflygning av kalibreringspunkter eller landning.

5. När den uppdragsplan som registrerats av den observerande parten innebär flygning genom farligt luftrum, skall den observerade parten

a) meddela vilken fara observationsflygplanets utsätts för,

b) underlätta genomförandet av observationsflygningen genom att samordna eller förbjuda den enligt a ovan angivna verksamheten, eller

c) föreslå alternativ flyghöjd, flygsträckning eller tidpunkt.

6. Senast fyra timmar efter inlämnandet av uppdragsplanen skall den observerade parten godkänna denna eller föreslå ändringar i den enligt artikel VIII del I.4 och punkt 5 ovan. Ändringarna får inte hindra observation av någon del av den observerade partens territorium, inklusive de områden som denna part utmärkt som farligt luftrum i den källa som anges i bilaga I. Sedan uppdragsplanen har godkänts skall den undertecknas av den observerande och den observerade parten. Om parterna inte kan enas om uppdragsplanen inom åtta timmar från det att den ursprungliga uppdragsplanen inlämnades, skall den observerande parten ha rätt att avstå från att genomföra observationsflygningen i enlighet med bestämmelserna i artikel VIII.

7. När observationsflygningens planerade sträckning går nära gränsen till andra parter eller andra stater, får den observerade parten underrätta staten eller staterna i fråga om flygningens beräknade sträckning samt om dag och tid för den.

8. Den part som tillhandahåller observationsflygplanet skall, med stöd av den överenskomna uppdragsplanen, i samarbete med den andra parten, omedelbart registrera uppdragsplanen, som skall ha det innehåll som anges i bilaga 2 till konventionen om civil internationell luftfart och följa det format som anges i ICAOs dokument 4444-RAC/501/12, föreskrifter

för flygtrafiktjänst, trafikregler för luftfart och flygtrafikledning (*Rules of the Air and Air Traffic Services*), med ändringar och tillägg.

Del III Särskilda bestämmelser

1. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerande parten, skall den observerade parten ha rätt att ha två flygövervakare och en tolk ombord på planet utöver en flygövervakare för varje sensors styrstation, såvida inte annat har avtalats. Flygövervakarna och tolkarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som anges i bilaga G.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 ovan, skall en observerande part som använder ett observationsflygplan med högsta startvikt av 35 ton för en observationsflygning på högst 1 500 kilometer, vilket skall ha meddelats enligt del I.5 g i denna artikel, vara skyldig att ta ombord endast två flygövervakare och en tolk ombord på planet, såvida inte annat har avtalats.

3. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten, skall den tillåta att personer från den observerande parten beger sig till dess egen ankomstplats så snabbt som möjligt. Den observerande partens personal får välja att bege sig till ankomstplatsen med land-, sjö- eller med flygtransport, däribland med flygplan tillhörigt en part. Närmare bestämmelser anges i bilaga E.

4. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten, skall den observerande parten ha rätt att ha två flygövervakare och en tolk ombord på planet utöver en flygrepresentant för varje sensors styrstation, såvida inte annat har avtalats. Flygrepresentanterna och tolkarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som anges i bilaga G.

5. När den observerande parten tillhandahåller ett observationsflygplan som utsetts av en annan part än den observerande eller den observerade parten, skall den observerande parten ha rätt att ha två flygrepresentanter och en tolk ombord på observationsflygplanet utöver en flygrepresentant för varje sensors styrstation ombord på planet, såvida inte annat har avtalats. I så fall skall bestämmelserna om flygövervakare i punkt 1 ovan också gälla. Representanterna och tolkarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som anges i bilaga G.

Artikel VII Transittflygningar

1. Transittflygningar som genomförs av en observerande part till och från en observerad parts territorium i de syften som avses i detta fördrag skall utgå från den observerande partens eller en annan parts territorium.

2. Varje part skall gå med på transittflygningar. Deras sträckning skall gå längs internationellt erkända flygtrafikleder, om inte annat överenskommit av de berörda parterna, och i enlighet med de parters nationella flygtrafikledningars föreskrifter vilkas luftrum skall genomflygas. Den observerande parten skall underrätta varje part vars luftrum den kommer att genomflyga samtidigt som den observerade parten underrättas i enlighet med artikel VI.

3. Sensorerna på ett observationsflygplan får inte användas under transittflygningar. Om observationsflygplanet under en transittflygning landar

på en parts territorium, skall denna part vid landningen och före avfärden kontrollera att sensorerna är försedda med täckplåtar eller annan anordning som hindrar deras funktion och se till att de sitter på plats.

Artikel VIII Förbud, avvikelser från färdplaner och nödsituationer

Del I Förbud mot observationsflygningar och ändring av uppdragsplaner

1. Den observerade parten skall ha rätt att förbjuda en observationsflygning som inte följer bestämmelserna i detta fördrag.

2. Den observerade parten skall ha rätt att förbjuda en observationsflygning före starten i de fall den observerande parten inte anländer till ankomstplatsen inom 24 timmar efter den beräknade ankomsttid som angivits i meddelandet enligt artikel VI del I.5, om inte annat överenskommits mellan de berörda parterna.

3. Om en observerad part förbjuder en observationsflygning med stöd av denna artikel eller bilaga F, skall den omedelbart ange skälen härför i uppdragsplanen. Inom sju dagar skall den observerade parten på diplomatisk väg lämna samtliga parter en skriftlig förklaring till detta förbud i den uppdragsrapport som avses i artikel VI del I.21. En observationsflygning som har förbjudits skall inte avräknas från någondera partens kvoter.

4. Den observerade parten skall ha rätt att föreslå ändringar i uppdragsplanen till följd av någon av följande omständigheter:

- a) Att väderleksförhållandena inverkar på flygsäkerheten.
- b) Att det avsedda OS-flygfältets, de alternativa flygfältens eller tankningsflygfältens kondition omöjliggör att de används.
- c) Att uppdragsplanen inte uppfyller bestämmelserna i artikel VI del II.2 och II.4.

5. Om den observerande parten inte går med på de föreslagna ändringarna i uppdragsplanen, skall den ha rätt att föreslå alternativ till dem. Om enighet om en uppdragsplan inte har uppnåtts inom åtta timmar efter överlämnandet av den ursprungliga uppdragsplanen, och om den observerande parten anser att ändringarna i den kränker dess rättigheter enligt detta fördrag med hänsyn till genomförandet av observationsflygningen, skall den observerande parten ha rätt att avstå från att genomföra observationsflygningen, som då inte skall avräknas från någondera partens kvoter.

6. Om en observerande part avstår från att genomföra en observationsflygning enligt denna artikel eller enligt bilaga F, skall den omedelbart lämna en förklaring därtill i uppdragsplanen före sin avfärd. Inom sju dagar efter sin avfärd skall den observerande parten på diplomatisk väg i uppdragsrapporten lämna alla andra parter en skriftlig förklaring till detta beslut enligt artikel VI del I.21.

Del II Avvikelser från färdplanen

1. Avvikelser från färdplanen skall vara tillåtna under en observationsflygning om detta nödvändiggörs av följande omständigheter:

- a) Att väderleksförhållanden inverkar på flygsäkerheten.

- b) Tekniska problem med observationsflygplanet.
- c) En medicinsk nödsituation för någon ombordvarande.
- d) Anvisningar från flygtrafikledningen med anledning av situationer som uppkommit genom force majeure.

2. Om väderleksförhållandena hindrar en effektiv användning av optiska sensorer och IRLS, får avvikelser dessutom tillåtas under följande förutsättningar:

- a) Att flygsäkerhetskraven följs.
- b) Att tillstånd erhålls av flygtrafikledningen om så erfordras i de nationella bestämmelserna.
- c) Att sensorernas prestanda inte överstiger vad som anges i artikel IV.2, såvida inte annat har avtalats.

3. Den observerade parten skall ha rätt att förbjuda användning av en viss sensor under en avvikelse från färdplanen som innebär att observationsflygplanet flyger lägre än den lägsta tillåtna höjden för sensorn i fråga enligt de begränsningar för markupplösning som anges i artikel IV.2. Om en avvikelse tvingar observationsflygplanet att ändra färdväg mer än 50 kilometer från den färdväg som anges i färdplanen, skall den observerade parten ha rätt att förbjuda användning av samtliga sensorer som är monterade i observationsflygplanet utanför denna 50-kilometersgräns.

4. Den observerande parten skall ha rätt att förkorta en observationsflygning om en sensor får funktionshinder. Besättningschefen skall ha rätt att förkorta en observationsflygning om tekniska problem uppstår som påverkar observationsflygplanets säkerhet.

5. Om en avvikelse från färdplanen som tillåts enligt punkt 1 ovan medför att en observationsflygning förkortas eller att den förkortas i enlighet med punkt 4 ovan, skall observationsflygningen räknas av från båda parter kvoter, såvida inte förkortandet beror på något av det följande:

- a) Funktionshinder för sensorer på ett observationsflygplan som tillhandahållits av den observerade parten.

- b) Tekniska problem för ett observationsflygplan som tillhandahållits av den observerade parten.

- c) En medicinsk nödsituation för en besättningsmedlem från den observerade parten eller för flygövervakarna.

- d) Anvisningar av flygtrafikledningen med anledning av situationer som uppkommit genom force majeure.

I dessa fall skall den observerande parten ha rätt att bestämma om flygningen skall räknas av mot båda parter kvoter.

6. Information som upptagits med sensorer får behållas av den observerande parten endast om observationsflygningen räknas av mot båda parter kvoter.

7. Om avvikelse görs från färdplanen, skall besättningschefen agera i enlighet med den observerade partens nationella publicerade flygregler. När de omständigheter som föranledde avvikelsen inte längre är för handen, får observationsflygplanet med flygtrafikledningens tillstånd fortsätta observationsflygningen enligt färdplanen. Observationsflygplanets extra flygsträcka som förorsakats av avvikelsen skall inte räknas av mot den maximala flygsträckan.

8. Personal från båda parter ombord på observationsflygplanet skall omedelbart informeras om alla avvikelser från färdplanen.

9. Extra kostnader som förorsakas av bestämmelserna i denna artikel skall återbetalas i enlighet med bilaga L del I.9.

Del III Nödsituationer

1. Om en nödsituation uppkommer, skall besättningschefen följa ICA-Os föreskrifter för flygtrafiktjänst, trafikregler för luftfart och flygtrafikledning (*Rules of the Air and Air Traffic Services*), dokument nummer 4444-RAC/501/12 med senare ändringar och tillägg, den observerade partens nationella flygregler samt observationsflygplanets instruktionsbok.

2. Ett observationsflygplan som förklarar sig vara i nöd skall av den observerade parten ges alla hjälpmedel för nödställda och för navigering för att tillse att det så snabbt som möjligt tas om hand på närmaste lämpliga flygplats.

3. Vid flygolycka i vilken observationsflygplanet är delaktigt inom den observerade partens territorium, skall räddningsaktionen genomföras av den observerade parten i enlighet med dess nationella bestämmelser och förfaranden för sådana operationer.

4. Utredningen av en flygolycka eller ett tillbud i vilket ett observationsflygplan är delaktigt skall genomföras av den observerade parten med medverkan av den observerande parten i enlighet med ICAOs rekommendationer i bilaga 13 till konventionen om internationell civil luftfart (utredning av flygolyckor) med senare ändringar och tillägg och i enlighet med den observerade partens nationella bestämmelser.

5. Om observationsflygplanet inte är registrerat i den observerade parten skall, när utredningen avslutats, alla planets och sensorernas vrakdelar som återfinns och bärgas återlämnas till den observerande parten eller till den part som är ägare till flygplanet, om så begärs.

Artikel IX Data från observationsflygningar upptagna med sensorer

Del I Allmänna bestämmelser

1. Vid upptagning av data med sensorer vid observationsflygningar får följande dataupptagningsmedier användas:

a) För optiska panorerande kameror och enbildskameror: svartvit fotografisk film.

b) För videokameror: magnetband.

c) För IRLS: svartvit fotografisk film eller magnetband.

d) För sidseende SAR: magnetband.

Rådgivande kommittén skall besluta om ett överenskommet format för upptagning och överföring till annat medium under den tid som detta fördrag tillämpas provisoriskt.

2. Data som upptagits med sensorer vid observationsflygningar skall behållas ombord på observationsflygplanet till dess att flygningen är avslutad. Det är förbjudet att under en observationsflygning överföra data som upptagits med observationsflygplanets sensorer.

3. Filmrullar, kassetter och magnetbandsrullar som använts för att uppta data med en sensor under en observationsflygning skall placeras i en behållare som förseglas i parternas närvaro så snart som möjligt sedan de har avlägsnats från sensorn.

4. Data som upptagits med sensorer vid observationsflygningar skall hållas tillgängliga för parterna i enlighet med bestämmelserna i denna artikel och får endast användas för att uppnå detta fördrags syften.

5. Om ett dataupptagningsmedium, som, i enlighet med bestämmelserna i bilaga B del I, använts av en part under en observationsflygning inte är kompatibelt med en annan parts utrustning för behandling av detta medium, skall de berörda parterna upprätta system för att tillse att alla data som upptagits under en observationsflygning kan behandlas av dem i fråga om bearbetning, kopiering och förvaring.

Del II Dataupptagning med sensorer som använder fotografisk film

1. Vid utbyte av information mellan två identiska optiska kameror skall filmen och filmframkallningen vara av identisk typ.

2. Om data som upptagits med en enda optisk kamera skall utväxlas, skall parterna - inom ramen för rådgivande kommittén så länge fördraget tillämpas provisoriskt - behandla frågan om huruvida ansvaret för framkallning av originalnegativet skall åvila den observerande parten eller den part som tillhandahåller observationsflygplanet. Den part som framkallar originalnegativet skall ansvara för kvaliteten på framkallningen av detta och för framställning av negativa eller positiva kopior. Om parterna är ense om att en film som använts vid en observationsflygning, genomförd på ett observationsflygplan tillhandahållet av den observerade parten, skall framkallas av den observerande parten, skall denna part inte ha något ansvar för kvaliteten på framkallningen av originalnegativet.

3. All film som använts under en observationsflygning skall framkallas

- a) senast inom tre dagar efter observationsflygplanets ankomst till avfärdsplatsen, om originalnegativet framkallas i ett laboratorium som tillhandahålls av den observerade parten, om inte annat har överenskomits, eller

- b) senast inom tio dagar efter observationsflygplanets avfärd från den observerade partens territorium, om originalnegativet framkallas i ett laboratorium som tillhandahålls av den observerande parten.

4. Den part som framkallar originalnegativet måste gå med på att högst två officiella representanter från den andra parten närvarar i laboratoriet för att övervaka brytandet av filmkassetten eller behållarens försegling samt varje steg i förvaringen, framkallningen, kopieringen och handhavandet av originalnegativen i enlighet med bestämmelserna i bilaga K del II. Den part som övervakar framkallningen och kopieringen skall ha rätt att utse representanter bland de av sina egna medborgare som är närvarande inom det territorium där det laboratorium finns som iordningställts av den andra parten, om dessa personer står upptagna i förteckningen över utsedd personal i enlighet med artikel XIII del I. Den part som framkallar filmen skall så långt som möjligt biträda den andra partens representanter i de uppgifter som avses i denna punkt.

5. När en observationsflygning är avslutad, skall den part som skall framkalla den negativa originalfilmen fästa en 21-stegs sensitometrisk

testremsa av samma typ som den film som använts vid observationsflygningen eller exponera en 21-steps optisk kil på första eller sista ändan av varje rulle negativ originalfilm som använts vid observationsflygningen. När den negativa originalfilmen har framkallats och negativa eller positiva kopior har framställts, skall parterna jämföra bildkvaliteten på den 21-steps sensitometriska testremsan eller bilderna på den 21-steps optiska kilen med gällande karakteristika för den typen av originalnegativ eller kopierade negativ eller positiv i enlighet med bestämmelserna i bilaga K del I.

6. Om endast ett originalnegativ framkallas, skall

a) den observerande parten ha rätt att behålla eller ta emot originalnegativet, och

b) den observerade parten ha rätt att välja ut och ta emot en fullständig uppsättning av första generations-kopiorna eller en del av dem som negativ eller positiv av originalnegativet. Om inte annat överenskommits, skall en sådan kopia

1) ha samma format och filmstorlek som originalnegativet,

2) ha framställts omedelbart efter framkallningen av originalnegativet, samt

3) ha överlämnats till den observerande partens representant omedelbart efter dess framställning.

7. Om två originalnegativ framkallas, skall

a) den observerade parten, om observationsflygplanet har tillhandahållits av den observerande parten, ha rätt att, efter observationsflygningens genomförande, välja ett av de båda originalnegativen, varvid det andra skall behållas av den observerande parten, eller

b) den observerande parten, om observationsflygplanet har tillhandahållits av den observerade parten, ha rätt att välja ett av de båda originalnegativen, varvid det andra skall behållas av den observerade parten.

Del III Dataupptagning med sensorer som använder andra dataupptagningsmedier

1. Den part som tillhandahåller observationsflygplanet skall registrera minst en originalversion av data upptagna med sensorer som använder andra upptagningsmedier.

2. Om endast ett exemplar av originalet har gjorts, skall

a) den observerande parten, om observationsflygplanet tillhandahålls av denna part, ha rätt att behålla det, och den observerade parten får den första generationen kopior, eller

b) den observerande parten, om observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten, ha rätt att ta emot detta originalexemplar och den observerande parten får rätt att erhålla den första generationens kopior.

3. Om två exemplar av originalet har gjorts, skall

a) den observerade parten, om observationsflygplanet tillhandahålls av den observerande parten, ha rätt att, efter observationsflygningens genomförande, välja ett av de båda originalexemplaren av upptagningsmedier, varvid det andra exemplaret skall behållas av den observerande parten, eller

b) den observerande parten, om observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten, ha rätt att välja ett av de båda originalexemplaren av upptagningsmedier, varvid det andra exemplaret skall behållas av den observerade parten.

4. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerande parten, skall den observerade parten efter eget val ha rätt att få data upptagna med hjälp av sidseende SAR, antingen som data från inledningsfasen eller som radarbild.

5. När observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten, skall den observerande parten efter eget val ha rätt att få data upptagna med hjälp av sidseende SAR, antingen som data från inledningsfasen eller som radarbild.

Del IV Tillgång till sensorupptagna data

Varje part skall ha rätt att från den observerande parten begära och erhålla kopior av data upptagna med sensorer vid en observationsflygning. Kopiorna skall vara i form av första generationens kopior framställda från originaldata upptagna med hjälp av sensorer vid en observationsflygning. Den part som begär kopior skall också meddela den observerade parten. En begäran om kopior av data skall innehålla följande uppgifter:

- a) den observerande parten,
- b) den observerade parten,
- c) dag för observationsflygningen,
- d) sensor med vilken data upptagits,
- e) den del eller de delar av observationsflygningen vid vilken data upptagits, samt
- f) typ och format som används vid kopieringen, dvs antingen negativ eller positiv film eller magnetband.

Artikel X Rådgivande kommittén

1. Parterna inrättar härmed en rådgivande kommitté för att främja syftena med och underlätta genomförandet av detta fördrag.

2. Kommitténs beslut och rekommendationer skall antas med konsensus. Med konsensus skall förstås att ingen av parterna reser någon invändning mot ett beslut eller en rekommendation.

3. Varje part skall ha rätt att till kommittén anmäla och få upptaget på dess dagordning frågor som gäller detta fördrag, däribland frågor som gäller de fall då den observerade parten tillhandahåller ett observationsflygplan.

4. Inom ramen för rådgivande kommittén skall parterna

- a) behandla ärenden om åtländad av bestämmelserna i fördraget,
- b) söka lösa tvetydigheter och skiljaktigheter i fråga om tolkning som kan uppstå om hur fördraget tillämpas,
- c) pröva och besluta om ansökningar om anslutning till fördraget, samt
- d) komma överens om de tekniska och administrativa åtgärder enligt bestämmelserna i detta fördrag som anses vara nödvändiga efter nya staters anslutning till fördraget.

5. Rådgivande kommittén kan föreslå ändringar av detta fördrag, vilka skall prövas och godkännas enligt bestämmelserna i artikel XVI. Kommittén kan även komma överens om förbättringar i fråga om fördragets sätt att fungera och dess effektivitet i enlighet med fördragets bestämmelser. Förbättringar som enbart avser ändring av den årliga tilldelningen av aktiva kvoter enligt artikel III och bilaga A, uppdatering och tillägg till sensorskategorier eller deras kapacitet enligt artikel IV, ändring av kostnadsfördelningen enligt bilaga L del I.9, bestämmelser för meddelande av och tillgång till data enligt artikel IX del III och IV, hantering av uppdragsrapporter enligt artikel VI del I.21 liksom mindre frågor av administrativ eller teknisk natur skall avgöras av rådgivande kommittén och inte betraktas som ändringar i fördraget.

6. Rådgivande kommittén skall begära att få tillgång till anläggningar och administrativt stöd av centret för konfliktförebyggande i konferensen om säkerhet och samarbete i Europa eller av andra anläggningar i Wien, om den inte beslutar annat.

7. Närmare bestämmelser för rådgivande kommitténs verksamhet finns i bilaga L.

Artikel XI Meddelanden och rapporter

Parterna skall skriftligen överlämna de meddelanden och rapporter som krävs enligt detta fördrag. De skall överlämna dessa på diplomatisk väg eller, om så föredras, via andra officiella kanaler, såsom det kommunikationsnät som tillhör konferensen för säkerhet och samarbete i Europa.

Artikel XII Ansvarighet

En part skall i enlighet med internationell rätt och praxis vara skyldig att betala gottgörelse för skador den orsakat andra parter eller deras fysiska eller juridiska personer eller deras egendom under tillämpning av detta fördrag.

Artikel XIII Utseende av personal samt privilegier och immunitet

Del I Utseende av personal

1. När parterna deponerar sina ratifikationsinstrument till endera depositarien skall de för granskning förse alla andra parter med en förteckning över utsedd personal som skall utföra alla de skyldigheter som sammanhänger med observationsflygningar för den parten, innefattande övervakning av framkallning av sensordata. I förteckningen får inte finnas upptagna mer än 400 personer vid ett givet tillfälle. I förteckningen skall anges namn, könstillhörighet, födelsedatum, födelseort, passnummer samt funktion för varje där upptagen person. Varje part skall ha rätt att införa ändringar i sin förteckning upp till 30 dagar efter det att detta fördrag har trätt i kraft och en gång varje sexmånadersperiod därefter. Om den person som står upptagen i en ursprunglig eller i en senare ändrad förteckning inte kan godtas av en part som prövar förteckningen, skall den parten senast 30 dagar efter att ha mottagit en förteckning med-

dela den part som har lämnat densamma att vederbörande inte kommer att godtas av den part som gör invändningen. Personer som inte förklarats som icke-godkända inom de 30 dagarna skall anses vara godkända. Om en part därefter bestämmer att en person inte är antagbar, skall den meddela den part som utsett vederbörande. Personer som har förklarats vara icke-godkända skall strykas ur den förteckning som tidigare överlämnats till part som rest invändningar.

3. Den observerade parten skall utfärda viseringar och övriga erforderliga handlingar för att säkerställa att godkända personer får resa in i och vistas inom dess territorium för att fullgöra uppgifter avseende genomförandet av observationsflygningar, däribland att övervaka framkallning av sensordata. Viseringar och andra erforderliga handlingar skall utfärdas antingen

a) senast 30 dagar efter det att den berörda personen har förklarats vara antagen, i vilket fall viseringen skall gälla i minst 24 månader, eller

b) inom en timme efter personens ankomst till ankomstplatsen, i vilket fall viseringen skall gälla för den tid då vederbörande utför sina uppgifter, eller

c) vid vilken annan tidpunkt som helst enligt överenskommelse mellan de berörda parterna.

Del II Privilegier och immunitet

1. För att de skall kunna fullgöra sina uppgifter effektivt - för att verkställa detta fördrag, och inte till personlig fördel - skall personal som utsetts i enlighet med bestämmelserna i del I.1 ovan, beviljas de privilegier och den immunitet som diplomatiska företrädare åtnjuter enligt artiklarna 29, 30.2, 31.1 - 3, 34 och 35 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961, nedan kallad *Wienkonventionen*. Dessutom skall utsedd personal åtnjuta sådana privilegier som åtnjuts av diplomatiska företrädare enligt artikel 36.1 b i Wienkonventionen, utom med avseende på egendom vars import eller export är förbjuden enligt lag eller i karantänsföreskrifter.

2. Privilegier och immunitet skall beviljas utsedd personal för hela tiden från deras ankomst till deras avfärd från den observerade partens territorium och därefter med avseende på personernas tidigare åtgärder i tjänsten. Utsedd personal skall också, vid genomresa av andra parter territorier, åtnjuta sådana privilegier och immunitet som tillkommer diplomatiska företrädare enligt artikel 40.1 i Wienkonventionen.

3. Den observerande parten får avstå ifrån rättslig immunitet i de fall denna skulle hindra rättvisans gång och där detta kan ske utan att inkräkta på detta fördrag. En persons immunitet som inte är medborgare i den observerande parten får endast hävas av de parter i vilka vederbörande är medborgare. Hävandet måste alltid vara uttryckligt.

4. Utan att det skall inkräkta på deras privilegier och immunitet eller den observerande partens rättigheter enligt detta fördrag, är utsedda personer skyldiga att följa den observerade partens lagar och förordningar.

5. Den utsedda personalens transportmedel skall åtnjuta samma immunitet från visitering, rekvisition, beslag och utmätning som diplomatiska beskickningar enligt artikel 22.3 i Wienkonventionen, såvida inte annat bestäms i detta fördrag.

Artikel XIV Benelux

1. Uteslutande för de syften som avses i artiklarna II - IX, artikel XI och bilagorna A - I och K skall Belgien, Luxemburg och Nederländerna betraktas som en enda part, nedan kallad Benelux.

2. Utan att det skall inverka på bestämmelserna i artikel XV, får de ovannämnda parterna säga upp detta arrangemang genom ett meddelande till alla de övriga parterna. Det skall då anses ha upphört att gälla den 31 december som följer efter en tid av 60 dagar efter meddelandet.

Artikel XV Giltighet och uppsägning

1. Detta fördrag skall gälla obegränsad tid.

2. Varje part skall ha rätt att säga upp fördraget. En part som avser säga upp fördraget, skall meddela endera depositarien och alla de övriga parterna minst sex månader före dagen för uppsägningen. Depositarierna skall omedelbart underrätta alla andra parter om ett sådant meddelande.

3. Om en part meddelar sitt beslut att säga upp fördraget enligt punkt 2 ovan, skall depositarierna sammankalla parterna till en konferens tidigast 30 och senast 60 dagar efter mottagandet av meddelandet härom för att kunna ta ställning till uppsägningens följder på fördraget.

Artikel XVI Ändringar och periodisk översyn

1. Varje part skall ha rätt att föreslå ändringar i detta fördrag. Texten till ändringsförslag skall överlämnas till endera depositarien, som skall delge samtliga parter för prövning. Om minst tre parter begär det inom 90 dagar efter dagen för ändringsförslaget, skall depositarierna sammankalla parterna till en konferens för att pröva detta. Konferensen skall inte börja tidigare än 30 och inte senare än 60 dagar efter mottagandet av den tredje begäran.

2. Fördragsändringar skall godkännas av alla parter, antingen genom skriftligt meddelande till endera depositarien inom 90 dagar efter delgivningen av ändringsförslaget eller genom godkännande vid en konferens, sammankallad i enlighet med punkt 1 ovan. En sålunda godkänd ändring skall ratificeras i enlighet med bestämmelserna i artikel XVII.1 och träda i kraft 60 dagar efter det att parterna har deponerat sina ratifikationsinstrument.

3. Såvida inte minst tre parter begär att det sker tidigare, skall depositarierna sammankalla parterna till en konferens för att granska tillämpningen av detta fördrag tre år efter dess ikraftträdande och därefter vart femte år.

Artikel XVII Depositaries, ikraftträdande och anslutning

1. Detta fördrag skall ratificeras av varje part i enlighet med dess konstitutionella förhållanden. Instrument angående ratifikation och anslutning skall deponeras hos Kanadas eller Ungerns regering, eller bådadera, vilka härmed utses till depositaries. Detta fördrag skall registreras av depositarierna i enlighet med artikel 102 i Förenta nationernas stadga.

2. Detta fördrag träder i kraft 60 dagar efter det att 20 ratifikationsinstrument har deponerats, däribland depositariernas och de parter instrument vilkas individuella tilldelning av passiva kvoter som anges i bilaga A är minst 8.

3. Detta fördrag skall stå öppet för undertecknande av Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Moldavien, Tadzjikistan, Turkmenistan och Uzbekistan och ratificeras av dem. De av dessa stater som inte undertecknar fördraget innan det träder i kraft i enlighet med bestämmelserna i punkt 2 i denna artikel, får när som helst ansluta sig till det genom deponering av ett anslutningsinstrument hos endera depositarien.

4. Under de följande sex månaderna efter detta fördrags ikraftträdande får alla andra stater som deltar i konferensen om säkerhet och samarbete i Europa ansöka om anslutning genom en skriftlig framställning till endera depositarien. Den depositarie som tar emot en sådan begäran skall omedelbart delge den med alla parter. Stater som ansöker om anslutning kan även, om de så önskar, begära tilldelning av en passiv kvot och dennas storlek.

Frågan skall tas upp vid påföljande möte med rådgivande kommittén och avgöras i vederbörlig ordning.

5. Sex månader efter fördragets ikraftträdande kan rådgivande kommittén pröva anslutning till fördraget av stater som enligt dess mening har förmåga och vilja att bidra till uppfyllande av detsamma.

6. För en stat som inte har deponerat sitt ratifikationsinstrument när fördraget träder i kraft, men som senare ratificerar fördraget eller ansluter sig till det, träder det i kraft 60 dagar efter den dag då ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerades.

7. Depositarierna skall utan dröjsmål meddela parterna om

- a) dag för deponering av ratifikationsinstrument och ikraftträdande av fördraget,
- b) dag för ansökan om anslutning, den ansökande statens namn samt förfarandets resultat,
- c) dag för deponering av anslutningsinstrument och dag för ikraftträdande för varje stat som därefter ansluter sig till fördraget,
- d) sammankallande av en konferens enligt artiklarna XV och XVI,
- e) uppsägning i enlighet med artikel XV och dag för uppsägningens ikraftträdande,
- f) dag för ikraftträdande av ändringar i fördraget, samt
- g) alla andra frågor som depositarierna fördragsenligt är skyldiga att meddela parterna.

Artikel XVIII Provisorisk tillämpning och etappvis tillämpning av fördraget

För att underlätta tillämpningen av detta fördrag, skall vissa av dess bestämmelser tillämpas provisoriskt och andra införas etappvis.

Del I Provisorisk tillämpning

1. Utan att det skall inkräkta på bestämmelserna i artikel XVII, skall signatärstaterna provisoriskt tillämpa följande bestämmelser:

- a) artikel VI del I.4,
- b) artikel X.1, 2, 3, 6 och 7,
- c) artikel XI,
- d) artikel XIII del I.1 och 2,
- e) artikel XIV,
- f) bilaga L del I.

2. Den provisoriska tillämpningen skall gälla för en tid om tolv månader från den dag då detta fördrag öppnas för undertecknande. I det fall fördraget inte träder i kraft före utgången av tiden för dess provisoriska tillämpning, kan denna tid förlängas om alla signatärstaterna så beslutar. Tiden för den provisoriska tillämpningen skall i vart fall avbrytas när fördraget träder i kraft. Parterna kan dock då besluta att förlänga tiden för den provisoriska tillämpningen för signatärstater som inte har ratificerat fördraget.

Del II Etappvis tillämpning

1. När fördraget har trätt i kraft, skall det tillämpas etappvis i enlighet med bestämmelserna i denna del. Bestämmelserna i punkterna 2 till 6 nedan skall tillämpas från fördragets ikraftträdande till den 31 december det tredje år som följer efter det år då fördraget trädde i kraft.

2. Oaktat bestämmelserna i artikel IV.1, får ingen part under den tid som anges i punkt 1 använda IRLS om sådana finns monterade på ett observationsflygplan, såvida inte annat har avtalats mellan den observerande och den observerade parten. Sådana sensorer skall inte vara föremål för certifiering i enlighet med bilaga D. Om det är svårt att avlägsna en sådan sensor från observationsflygplanet, skall den, vid genomförande av observationsflygningar, vara försedd med täckplåt eller annan anordning som hindrar dess funktion i enlighet med bestämmelserna i artikel IV.4.

3. Oaktat bestämmelserna i artikel IV.9, får ingen part under den tid som anges i punkt 1 ovan vara skyldig att tillhandahålla ett observationsflygplan som är utrustat med sensorer från varje sensorskategori med den maximala kapacitet och i det antal som anges i artikel IV.2, om observationsflygplanet är utrustat med

- a) en enda optisk panoramakamera, eller
- b) minst ett par optiska enbildskameror.

4. Oaktat bestämmelserna i bilaga B del II.2 a, skall medier för dataupptagning försees med uppgifter enligt parternas gällande praxis under den tid som anges i punkt 1 ovan.

5. Oaktat bestämmelserna i artikel VI del I.1, får ingen part under den i punkt 1 ovan angivna tiden tilldelas ett flygplan som kan flyga någon som helst angiven distans utan bränslepåfyllning.

6. Under den i punkt 1 ovan angivna tiden skall tilldelning av aktiva kvoter fastställas i enlighet med bestämmelserna i bilaga A del II.2.

7. Senare etappvisa införande av nya sensorskategorier eller förbättringar av befintliga sensorers kapacitet skall prövas av rådgivande kom-

mittén enligt bestämmelserna i artikel IV.3 vad gäller införande och förbättring.

Artikel XIX Giltiga texter

Originalen till detta fördrag, vars engelska, franska, italienska, ryska, spanska och tyska texter är lika giltiga, skall deponeras i depositariernas arkiv. Vederbörligen bestyrkta avskrifter skall av depositarierna överlämnas till parterna.

Bilaga A Kvoter och maximala flygsträckor

Del I Tilldelning av passiva kvoter

1. Tilldelningen av individuella passiva kvoter framgår nedan och skall endast gälla de parter som har ratificerat fördraget.

Tyskland:	12
USA:	42
Vitryssland och Ryska federationen:	42
Benelux:	6
Bulgarien:	4
Kanada:	12
Danmark:	6
Spanien:	4
Frankrike:	12
Storbritannien och Nordirland:	12
Grekland:	4
Ungern:	4
Island:	4
Italien:	12
Norge:	7
Polen:	6
Portugal:	2
Rumänien:	6
Tjeckien och Slovakien:	4
Turkiet:	12
Ukraina:	12

2. Om nya stater ratificerar eller ansluter sig till fördraget enligt artikel XVII och artikel X.4 c och med beaktande av artikel X.4 d, skall tilldelning av passiva kvoter prövas i det ordinarie möte med rådgivande kommitténs som följer efter ifrågavarande staters deponering av sina instrument rörande ratifikation eller anslutning.

Del II Den första tilldelningen av aktiva kvoter för observationsflygningar

1. Den första tilldelningen av aktiva kvoter enligt artikel III del I.6 i detta fördrag skall vara sådan att varje part är skyldig att över sitt territo-

rium godta ett antal observationsflygningar som inte överstiger 75 procent, avrundat nedåt till närmaste hela tal, av den individuella passiva kvot som parten tilldelas enligt vad som anges i del I.1 i denna bilaga. Mot denna bakgrund och för de parter som har förhandlat inom ramen för Open Skies-konferensen i Wien, skall den första inbördes tilldelningen gälla från den dag då fördraget träder i kraft till den 31 december det år som följer efter det år då fördraget trädde i kraft och skall endast gälla för de parter som har ratificerat fördraget. Denna första tilldelning är följande:

Tyskland	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	3
över Ukraina:	1
USA	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	8
över Ukraina tillsammans med Kanada:	1
Partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen	
över Benelux enl. definitionen i artikel XIV:	2
över Kanada:	2
över Danmark:	2
över Frankrike:	3
över Tyskland:	3
över Grekland:	1
över Italien:	2
över Norge:	2
över Turkiet:	2
över Storbritannien och Nordirland:	3
över USA:	4
Benelux	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	1
över Polen:	1
Bulgarien	
över Grekland:	1
över Italien:	1
över Turkiet:	1
Kanada	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	2
över Tjeckien och Slovakien:	1
över Polen:	1
över Ukraina tillsammans med USA:	1
Danmark	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	1
över Polen:	1

Spanien	
över Tjeckien och Slovakien:	1
Frankrike	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	3
över Rumänien:	1
Storbritannien och Nordirland	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	3
över Ukraina:	1
Grekland	
över Bulgarien:	1
över Rumänien:	1
Ungern	
över Rumänien:	1
över Ukraina:	1
Italien	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	2
över Ungern:	1
över Ukraina tillsammans med Turkiet:	1
Norge	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	2
över Polen:	1
Polen	
över Förbundsrepubliken Tyskland:	1
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	1
över Ukraina:	1
Rumänien	
över Bulgarien:	1
över Grekland:	1
över Ungern:	1
över Ukraina:	1
Tjeckien / Slovakien	
över Förbundsrepubliken Tyskland:	1
över Ukraina:	1
Turkiet	
över partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen:	2
över Bulgarien:	1
över Ukraina tillsammans med Italien:	2
Ukraina	
över Tjeckien / Slovakien:	1

över Ungern:	1
över Polen:	1
över Rumänien:	1
över Turkiet:	2

2. Efter den första fördelningen och tills fördragets fullständiga ikraftträdande enligt artikel XVIII med avseende på användningen av aktiva kvoter skall den årliga tilldelningen grundas på 75 procents-regeln enligt punkt 1 ovan med avseende på tilldelningen av individuella passiva kvoter.

3. Från dagen för detta fördrags fullständiga tillämpning skall varje part under efterföljande tilldelning av aktiva kvoter över sitt territorium, om den ombeds därom, gå med på ett antal observationsflygningar som uppgår till partens hela passiva kvot. När så är möjligt, eller när detta begärs, om inte annat överenskommits, skall tilldelningen grunda sig på en proportionell ökning av den aktiva kvot som tilldelades i den första tilldelningen.

4. För nya stater som ratificerar eller ansluter sig till fördraget enligt bestämmelserna i artikel XVII skall tilldelningen av aktiva kvoter behandlas vid rådgivande kommitténs ordinarie möte som följer efter dagen för ifrågavarande staters deponering av sina ratifikations- eller anslutningsinstrument med iakttagande av följande bestämmelser:

a) En stat som ratificerar eller ansluter sig till fördraget skall ha rätt att begära observationsflygningar över parternas territorier inom de passiva kvoter som tilldelats parten i fråga i enlighet med bestämmelserna i del I.3 i denna bilaga och inom de parter passiva kvoter som har begärts för observationsflygningar, såvida inte annat överenskommits mellan de berörda parterna.

b) Alla parter skall samtidigt ha rätt att begära observationsflygningar över den stats territorium som undertecknar eller ansluter sig till fördraget inom sina aktiva kvoter och inom den passiva kvot som tilldelats den staten.

Del III Maximala flygsträckor för observationsflygningar

Maximala flygsträckor för observationsflygningar över observerade parter territorium beräknade från varje OS-flygfält framgår av denna uppställning (i kilometer).

Tyskland	
WUNSTORF	1200
LANDSBERG-LECH	1200
USA	
WASHINGTON-DULLES	4900
TRAVIS AFB	4000
ELMENDORF AFB	3000
LINCOLN-MUNICIPAL	4800
Partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen	
KUBINKA	5000

ULAN UDE	5000
VORKUTA	6500
MAGADAN	6500
Benelux	
ZAVENTEM/MELSBROEK	945
Bulgarien	
SOFIA	660
BURGAS	660
Kanada	
OTTAWA	5000
IQALUIT	6000
YELLOWKNIFE	5000
Danmark	
Moderlandet	800
FÄRÖARNA	250
GRÖNLAND	5600
Spanien	
GETAFE	1300
GANDO	750
VALENCIA	1300
VALLADOLID	1300
MORON	1300
Frankrike	
ORLÉANS-BRICY	1400
NICE-COTE D'AZUR	800
TOULOUSE-BLAGNAC	700
Storbritannien och Nordirland	
BRIZE NORTON	1150
SCAMPTON	1150
LEUCHARS	1150
med SCILLYÖARNA	1500
med SHETLANDSÖARNA	1500
Grekland	
THESSALONIKI	900
ELEFSIS	900
med KRETA, KARPATOS,	
RHODOS, KOS-ÖARNA	1100
Ungern	
BUDAPEST-FERIHEGY	860
Island	1500

SÖ 2002: 61

Italien	
MILANO-MALPENSA	1130
PALERMO-PUNTA RAISI	1400
Norge	
OSLO-GARDERMOEN	1700
TROMSÖ-LANGNES	1700
Polen	
WARSZAWA-OKECIE	1400
Portugal	
LISSABON	1200
Sta MARIA	1700
PORTO SANTO	1030
Rumänien	
BUKAREST-OTOPENI	900
TIMISOARA	900
BACAU	900
Tjeckien och Slovakien	
PRAG	600
BRATISLAVA	700
KOSICE	400
Turkiet	
ESKISEHIR	1500
DIYARBAKIR	1500
Ukraina	
BORISPOL	2100

Bilaga B Information om sensorer

Del I Tekniska uppgifter

1. Parterna skall i enlighet med artikel IV.10 meddela varandra de tillämpliga tekniska uppgifter som anges i denna del för varje sensor som är monterad i observationsflygplan de har utsett i enlighet med artikel V.

2. Följande tekniska uppgifter skall meddelas om optiska panorama-kameror och enbildskameror:

- a) typ och modell,
- b) sikt längs med och vinkelrätt mot flygvägen eller svepvinklar i grader,
- c) bildstorlek mm²,
- d) exponeringstider i sekunder,
- e) typ och färg på optiska filter som används och deras filterfaktorer,
- f) för varje objektiv skall anges

- 1) namn,
- 2) brännvidd i mm,
- 3) största relativa bländaröppning,
- 4) upplösningsförmåga med en kontrastkvot på 1000 till 1 eller motsvarande modulation av 1,0 vid största relativa bländaröppning i linjer per mm,
 - g) minsta och största fotointervall i sekunder eller cykler, uttryckt i bilder per sekund, i tillämpliga fall,
 - h) förhållande mellan maximal hastighet och höjd i tillämpliga fall,
 - i) för optiska enbilsdskameror, största vinkel mätt horisontellt eller minsta vinkel mätt vertikalt i grader i tillämpliga fall,
 - j) högsta operativa höjd i meter i tillämpliga fall.
3. Följande tekniska uppgifter skall meddelas om videokameror:
 - a) typ och modell,
 - b) sikt längs med och vinkelrätt mot flygvägen i grader,
 - c) för objektivet skall anges:
 - 1) brännvidd i mm,
 - 2) största relativa bländaröppning,
 - 3) upplösningsförmåga med en kontrastkvot på 1000 till 1 eller motsvarande modulation av 1,0 vid största relativa bländaröppning i linjer per mm,
 - d) detektorns storlek i mikrometer eller motsvarande uppgift på tuben,
 - e) antal detektorer,
 - f) systemets ljuskänslighet mätt i lux eller watt per cm²,
 - g) spektral bandbredd i nanometer.
4. Följande tekniska uppgifter skall meddelas om IRLS:
 - a) typ och modell,
 - b) synfält eller avsökningssvinklar i grader,
 - c) minsta momentana synfält (IFOV) längs med och vinkelrätt mot flygriktningen i milliradianer,
 - d) spektral bandbredd i mikrometer,
 - e) minsta lösbara temperaturskillnad (MRTD) i celsiusgrader,
 - f) detektorns temperatur under användning i celsiusgrader,
 - g) erforderlig tid från påslagning av systemet till dess att det har ner till normal funktionstemperatur (nerkylningstid) i minuter,
 - h) maximal användningstid om tillämpligt,
 - i) förhållande mellan maximal hastighet och höjd (v/h), och
 - j) högsta operativa höjd i meter om tillämpligt.
5. Följande tekniska uppgifter skall meddelas om sidseende SAR:
 - a) typ och modell,
 - b) frekvensband för radar och särskilda frekvenser för användning i megahertz,
 - c) polarisation,
 - d) antal radarpulser per meter eller sekund,
 - e) närmaste gräns för användning inom närområdet mätt vertikalt i antal grader,
 - f) stråkbredd i kilometer,
 - g) markupplösning i avstånd och azimutalt i ett lutande plan i meter,
 - h) högsta operativa höjd i meter i tillämpliga fall, samt
 - i) sändarens kapacitet i watt.

6. Följande tekniska uppgifter skall meddelas om sensorer som tar upp data på fotografisk film:

- a) typ av film som får användas i varje sensor,
- b) filmbredd i millimeter,
- c) upplösning med en kontrastkvot på 1000 till 1 eller motsvarande modulation av 1,0 linjer per millimeter, och
- d) magasinskapacitet för varje typ av film i meter.

7. Följande tekniska uppgifter skall meddelas om sensorer som tar upp data på andra inspelningsmedier:

- a) typ och modell av utrustning för upptagning av data,
- b) typ och format av upptagningsmedier,
- c) bandbredd i hertz i tillämpliga fall,
- d) inspelningshastighet i megabits per sekund i tillämpliga fall,
- e) mediernas inspelningskapacitet i minuter eller megabits, samt
- f) format för förvaring av data som upptagits med sensorer och för införande av kommentarer till data.

Del II Införande av kommentarer

1. Data som upptagits med sensorer under en observationsperiod skall förses med följande kommentarer på filmremsan i början och slutet av varje rulle originalfilmsnegativ eller i början av annat upptagningsmedium i enlighet med bestämmelserna i tillägg 1 till denna bilaga:

- a) observationsflygningens referensnummer,
- b) dag för observationsflygningen,
- c) sensorsbeskrivning samt
- d) brännvidd i tillämpliga fall.

2. Följande uppgifter skall antecknas manuellt eller elektroniskt från observationsflygplanets navigations- och avioniksystem och införas på data som upptagits med sensorer under en observationsperiod på ett sätt som inte döljer detaljer i enlighet med bestämmelserna i tillägg 1 till denna bilaga:

- a) för optiska kameror:
 - 1) vid början av observationsperioden och, under observationsperioden, vid alla mellanliggande positioner då det föreligger betydande förändring i höjd över marken, kurs eller hastighet över marken samt vid tillfällen som bestäms av rådgivande kommittén under den tid då fördraget tillämpas provisoriskt:
 - a. höjd över marken,
 - b. plats,
 - c. verklig kurs samt
 - d. avsökningsvinkel;
 - 2) på varje fotografisk filmruta:
 - a. nummer på bildrutan,
 - b. dag och tidpunkt samt
 - c. rollvinkel.
 - b) För videokameror och IRLS vid början av observationsperioden och, under observationsperioden, vid alla mellanliggande positioner då det föreligger betydande förändring i höjd över marken, kurs eller hastighet över marken samt vid tillfällen som bestäms av rådgivande kommittén under den tid då fördraget tillämpas provisoriskt:

- 1) dag och tidpunkt,
- 2) höjd över marken,
- 3) plats,
- 4) verklig kurs samt
- 5) avsökningssvinkel.

c) För sidseende SAR:

1) vid början av observationsperioden och, under observationsperioden, vid alla mellanliggande positioner då det föreligger betydande förändring i höjd över marken, kurs eller hastighet över marken samt vid tillfällen som bestäms av rådgivande kommittén under den tid då fördraget tillämpas provisoriskt:

- a. dag och tidpunkt,
- b. höjd över marken,
- c. plats,
- d. verklig kurs,
- e. vinkel mot marken till närmaste punkt för stråkbredd,
- f. stråkbredd samt
- g. polarisation.

2) Varje gång mätning görs för att säkerställa en riktig bearbetning av bilden:

- a. hastighet över marken,
- b. avdrift,
- c. stigningsvinkel samt
- d. rollvinkel.

3. För kopior av enstaka bilder eller remsor av bilder som tagits fram från originalfilmens negativ eller från annat upptagningsmedium skall information som listats i punkterna 1 och 2 i denna del antecknas på varje positiv kopia.

4. Parterna skall ha rätt att införa anteckningar till data som upptagits under en observationsflygning, antingen genom att använda alfanumeriska värden eller beteckningar som skall bestämmas av rådgivande kommittén under den tid då fördraget tillämpas provisoriskt.

Tillägg 1 till bilaga B Införande av anteckningar till uppgifter som upptagits under en observationsflygning

1. Observationsflygningens referensnummer skall anges som en enda grupp av sex alfanumeriska tecken i enlighet med följande regler:

- a) bokstäverna OS,
- b) sista siffran i det kalenderår för vilket den individuella aktiva kvoten gäller, samt
- c) ett treställigt nummer som motsvarar varje individuell observationsflygning som ingår i den aktiva kvot som tilldelats en part i den årliga översynen inom rådgivande kommitténs ram för ett kalenderår över en annan parts territorium.

2. Sensorbeskrivningen skall anges med ett enda block av högst sex alfanumeriska tecken omfattande två grupper enligt följande regler:

a) en grupp om högst fyra tecken som utvisar sensorskategori enligt följande regler:

- 1) OP: optisk panoramakamera,
- 2) OF: optisk enbildskamera,

- 3) TV: videokamera,
- 4) IRLS: infraröd linjeavsökare,
- 5) SAR: sidseende SAR;
- b) en grupp av två tecken som utvisar typ av upptagningsmedium enligt följande regler:

- 1) BI: svartvit isopankromatisk,
- 2) BM: svartvit monopankromatisk,
- 3) BP: svartvit pankromatisk,
- 4) BR: svartvit omvändningsfilm,
- 5) TA: analogt band
- 6) TD: digitalt band.

3. Konfiguration av sensorer skall anges med ett enda block av högst nio alfanumeriska tecken omfattande tre grupper enligt följande regler:

a) en grupp av fyra alfanumeriska tecken som anger hur sensorn är monterad på observationsflygplanet antingen som:

1) invändig montering som anges med beteckningen INT följd av ett nummer som anger den relativa platsen för sensorns montering på observationsflygplanet räknat från nosen till stjärten,

2) montering på flygkroppen som anges med beteckningen POD följd av en följande tre bokstäver:

- a. L: monterad under vänster vinge,
- b. R: monterad under höger vinge,
- c. C: monterad längs flygplanets mittaxel;

b) en grupp av högst tre alfanumeriska tecken som anger typ av montering enligt följande regler:

1) vertikal montering i vilken sensorn inte är vinklad mer än 5 grader från det vertikala planet anges med bokstaven V,

2) snedställd montering i vilken sensorn är vinklad mer än 5 grader från det vertikala planet anges med endera av följande två bokstäver följd av vinkel nedåt i antal grader:

- a. L: pekar åt vänster,
- b. R: pekar åt höger;

3) en solfjäderformad montering med två eller fler sensorer, anges med bokstaven F;

c) för en solfjäderformad montering gäller att en grupp av högst två siffror anger sensorernas antal och läge enligt följande:

1) den första siffran anger det totala antalet sensorer i en montering,

2) den andra siffran anger varje sensors position räknat från vänster till höger i förhållande till observationsflygplanets färdriktning.

4. Linsens brännvidd anges i millimeter.

5. Dag och tidpunkt anges avrundat till närmaste hela minut i GMT.

6. Medelhöjden över marken för observationsflygplanet anges med ett femsiffrigt nummer följt av en beteckning som motsvarar måttenheterna i antingen fot, bokstaven F, eller i meter, bokstaven M.

7. Observationsflygplanets position i latitud och longitud anges i grader avrundat till närmaste hundra del grad enligt formeln "dd.dd (N eller S) ddd.dd (E eller W)" eller i grader och minuter avrundat till närmaste hela minut enligt formeln "dd.mm(N eller S) ddd.mm (E eller W)".

8. Observationsflygplanets verkliga kurs anges i grader avrundat till närmaste hela grad.

9. Observationsflygplanets rollvinkel anges i grader följt av en beteckning som anger om det är en vänsterroll, bokstaven L, eller en högerroll, bokstaven R.

10. Observationsflygplanets höjdvariationsvinkel anges i grader följt av en beteckning som anger om höjdvariationen är uppåt, bokstaven U, eller nedåt, bokstaven D, i förhållande till det horisontella planet.

11. Observationsflygplanets avdriftsvinkel anges i grader följt av en beteckning som anger om avdriften är åt vänster, bokstaven L, eller åt höger, bokstaven R, i förhållande till färdriktningen.

12. Observationsflygplanets markhastighet anges med ett treställigt nummer följt av en tvåställig bokstavs-beteckning som anger måttenheterna i antingen nautiska mil, bokstäverna NM, eller i kilometer, bokstäverna KM per timme.

13. Närmaste punkten för svepbredden anges i kilometer.

14. Vinkeln mot marken anges i grader i förhållande till det vertikala planet.

15. Svepbredden anges i kilometer.

16. För fotografisk film gäller att varje magasin från en och samma sensor som använts under en observationsflygning skall numreras med början på ett. Varje bild på originalfilmens negativ som exponerats av en sensor skall numreras individuellt räknat från den första bildrutan till den sista i sensorns magasin. I varje enskilt fall då filmen är numrerad med en eller två siffror per bildruta skall enskilda bildrutor utan svårighet kunna identifieras genom att antingen ange siffran närmast ramens centrum, eller det lägre hela talet om siffrorna ligger på ett jämnt avstånd från centrum.

Bilaga C Uppgifter om observationsflygplan

I enlighet med artikel V.2 skall en part då den utser flygplan till observationsflygplan meddela de övriga parterna nedan angivna uppgifter.

1. Identifiering

a) Typ och modell.

b) Nummer, kategori, typ och konfiguration för varje sensor som är monterad på observationsflygplanet i enlighet med bilaga B.

2. Uppdragsplanering

a) För varje typ och konfiguration av sensorer som är monterade på observationsflygplanet

1) för vilken markupplösningen beror på höjden över marken: den höjd över marken i meter vid vilken sensorn tar emot markupplösningen för den sensorskategori som anges i artikel IV.2;

2) för vilken markupplösningen inte beror på höjden över marken: höjden för längsta räckvidd.

b) Optimal marschfart i kilometer per timme för varje höjd angiven i enlighet med a ovan.

c) Bränsleåtgång i kilogram per timme vid optimal marschfart för varje höjd som anges i enlighet med a ovan.

3. Navigering, samband och landningshjälpmedel

a) Varje typ av navigeringsutrustning som är monterad i observationsflygplanet med uppgift om dess noggrannhet i meter.

b) Radiosamband, inflygnings- och landningshjälpmedel som är monterade på observationsflygplanet i enlighet med ICAO-praxis.

4. Observationsflygplanets markegenskaper

- a) Längd, vingbredd, största höjd, hjulbas och vändradie.
- b) Högsta startvikt och landningsvikt.
- c) Flygfältets banlängd och erforderlig hållbarhet vid högsta start- och landningsvikt inklusive eventuell förmåga att landa på opreparerad bana.
- d) Kvalitet och kvantitet för bränsle, smörjmedel, hydrauliska vätskor och syrgas.

e) Typ av elförsörjning för drift och start av observationsflygplanet.

f) Eventuella särskilda behov.

5. Besättningens behov

- a) Antal besättningsmedlemmar.
- b) Antal sensorsoperatörer.
- c) Antal platser för flygrepresentanter, flygövervakare eller representanter.
- d) Antal sovplatser.

Bilaga D Certifiering av observationsflygplan och sensorer

Del I Allmänna bestämmelser

1. Varje part skall ha rätt att delta i certifiering av alla typer och modeller av observationsflygplan och dess tillhörande uppsättning av sensorer som utsetts av en annan part i enlighet med artikel V, under vilken observationsflygplanet och dess sensorer skall undersökas både på marken och under flygning.

2. Varje certifiering skall genomföras för att bekräfta

a) att flygplanet är av sådan typ och modell som utsetts i enlighet med artikel V,

b) att de på observationsflygplanet monterade sensorerna tillhör en kategori som anges i artikel IV.1 och uppfyller de i artikel IV.2 angivna bestämmelserna,

c) att tekniska uppgifter har meddelats i enlighet med bilaga B del 1,

d) om markupplösningen för en sensor beror på höjden över marken, den lägsta höjd över marken från vilken varje sådan på ett observationsflygplan monterad sensor av den typen och modellen får användas under en observationsflygning med hänsyn till begränsningen av markupplösning såsom denna anges i artikel IV.2,

e) om markupplösningen för en sensor inte beror på höjden över marken, markupplösningen för varje sådan på ett observationsflygplan monterad sensor av den typen och modellen med hänsyn till begränsningen av markupplösning såsom denna anges i artikel IV.2,

f) att täckplåtarna för sensorernas öppningar eller sådan annan anordning som hindrar dem från upptagning av data sitter på plats i enlighet med artikel IV.4.

3. Varje part som genomför en certifiering skall meddela alla de andra parterna senast 60 dagar i förväg om den sjudagarsperiod under vilken certifieringen av observationsflygplanet och dess sensorer kommer att ske. I meddelandet skall anges

- a) den part som genomför certifieringen av observationsflygplanet och dess sensorer,
- b) den ankomstplats till vilken personal från de parter som medverkar i certifieringen skall anlända,
- c) den plats där certifieringen skall genomföras,
- d) dag för certifieringens inledning och avslutning,
- e) antal observationsflygplan som skall certifieras samt deras typ och modell,
- f) typ och modell samt beskrivning och konfiguration för på observationsflygplanet monterade sensorer som skall certifieras i enlighet med bilaga B tillägg 1.

4. Senast tio dagar efter mottagandet av ett sådant meddelande som avses i punkt 3 ovan, skall varje part meddela de andra parterna om sin avsikt att delta i certifieringen av ett sådant flygplan och dess sensorer enligt artikel IV.11. Antal personer som skall delta i certifieringen från de parter som har meddelat sin avsikt att delta skall bestämmas av rådgivande kommittén. Om inte annat avtalats, får totala antalet personer inte överstiga 40, varvid högst fyra från en och samma part. Om två eller flera parter meddelar sin avsikt att genomföra en certifiering under samma period, skall rådgivande kommittén bestämma vilken av dem som skall genomföra certifieringen under perioden i fråga.

5. Varje part som deltar i certifieringen skall senast 30 dagar före den dag då certifieringen av observationsflygplanet skall inledas, meddela den part som genomför denna i enlighet med punkt 3 ovan om följande:

- a) namnen på de personer som deltar i certifieringen och, om ett icke-kommersiellt transportflygplan används för att resa till ankomstplatsen, en lista med namn på besättningen i vilken för varje person anges könstillhörighet, födelsestid, födelseort och passnummer; alla personerna skall upptas i listan över utsedda personer enligt artikel XIII del I,
- b) dag och beräknad ankomsttid till ankomstplatsen för dessa personer samt
- c) transportsätt till ankomstplatsen.

6. Senast 14 dagar innan certifieringen av observationsflygplanet skall inledas enligt punkt 3 ovan, skall den part som genomför certifieringen tillhandahålla de parter som deltar i denna följande uppgifter om varje på observationsflygplanet monterad sensor samt om tillbehör som används för att kommentera data som upptagits med sensorerna:

- a) en beskrivning av varje beståndsdel i en sensor med angivande av dess funktion samt varje anknytning till tillbehör som används för att kommentera data,
- b) foton som tagits av varje sensor annat än från observationsflygplanet i enlighet med följande specifikationer:
 - 1) varje sensor skall fylla åtminstone 80 procent av fotot, antingen horisontellt eller vertikalt,
 - 2) sådana foton kan antingen vara i färg eller svartvita och skall mäta 18 gånger 24 centimeter exklusive kant,
 - 3) varje foto skall förses med anteckning om sensors kategori, typ och modell samt namn på den part som underställer sensorn för certifiering,
- c) instruktioner för sensors användning under flygning.

7. Om ingen part meddelar sin avsikt att delta i certifieringen enligt punkt 5 ovan, skall parten själv genomföra inspektionen under flygning i

enlighet med bestämmelserna i del III i denna bilaga och upprätta en certifieringsrapport enligt del IV i denna bilaga.

8. Bestämmelserna i artikel XIII del II skall gälla personal från varje part som deltar i en certifiering under hela den tid personalen befinner sig inom den parts territorium som genomför certifieringen.

9. Personal från varje part som deltar i certifieringen skall lämna den parts territorium som genomför certifieringen omedelbart efter det att certifieringsrapporten har undertecknats.

Del II Undersökning på marken

1. Undersökningar på marken av mer än en part får, med tillstånd av den part som genomför certifieringen, genomföras samtidigt. Parter skall ha rätt att gemensamt genomföra sådan undersökning av ett observationsflygplan och dess sensorer. Den part som genomför certifieringen skall ha rätt att bestämma hur många personer som vid ett givet tillfälle får befatta sig med sådan undersökning av ett observationsflygplan och dess sensorer.

2. Om inte annat överenskomms, får denna undersökning inte överstiga tre åttatimmarsperioder för varje observationsflygplan och dess sensorer.

3. Innan en undersökning inleds, skall den part som genomför certifieringen meddela de parter som deltar i denna följande uppgifter:

a) För optiska panoramakameror och enbildskameror:

1) linsens respons på modulering av styrkurvan till spatial frekvens (karaktistiken frekvens/kontrast) för linsens största relativa bländaröppning räknat i linjer per millimeter,

2) specifikationer för svartvit flygfilm som skall användas för att uppta data under observationsflygningen eller för kopiering av sådana data i enlighet med bestämmelserna i bilaga K del I.2,

3) specifikationer för utrustning som skall användas vid framkallning av originalfilmens negativ och kopior som skall användas för att framställa positiv eller negativ i enlighet med bestämmelserna i bilaga K del I.1, samt

4) testdata från flygningar som visar markupplösningen som en funktion av höjden över marken för varje typ av flygfilm som skall användas med optisk kamera.

b) För videokameror: testdata från flygningar från all utmatningsutrustning som visar markupplösningen som en funktion av höjden över marken.

c) För IRLS: testdata från flygningar från all utmatningsutrustning som visar markupplösningen som en funktion av höjden över marken.

d) För sidseende SAR: testdata från flygningar från all utmatningsutrustning som visar markupplösningen som en funktion av planets lutande läge i förhållande till marken.

4. Innan en undersökning inleds, skall den part som genomför certifieringen informera den eller de parter som deltar i certifieringen om följande:

a) hur den planerar att genomföra undersökningen av observationsflygplanet och dess sensorer,

b) observationsflygplanet, sensorerna, tillbehören och täckplåtarna för sensorsöppningarna eller annan anordning som hindrar sensorernas funk-

tion genom att visa deras placering på observationsflygplanet med hjälp av diagram, foton, diabilder och andra visuella hjälpmedel,

c) alla nödvändiga säkerhetsåtgärder som skall iakttagas vid undersökningen av observationsflygplanet och dess sensorer samt

d) tillvägagångssätt för att upprätta inventarieförteckning som de personer som skall eskortera den part som genomför certifieringen avser använda i enlighet med punkt 6 nedan.

5. Innan undersökningen på marken inleds skall varje part som deltar i certifieringen till den part som genomför denna överlämna en förteckning över utrustning som kommer att användas vid undersökningen på marken eller under flygning. De parter som genomför undersökningen skall ha tillstånd att på observationsflygplanet ta ombord och använda videokameror, bärbara ljudbandspelare och bärbara datorer. De parter som deltar i certifieringen skall ha tillstånd att använda annan sorts utrustning efter godkännande av den part som genomför certifieringen.

6. De parter som deltar i certifieringen skall tillsammans med den part som genomför den upprätta en förteckning över sådan utrustning som avses i punkt 5 ovan samt gå igenom modaliteterna för den inventarieförteckning som skall följas för att bekräfta att all utrustning som tagits ombord på observationsflygplanet av de parter som deltar i certifieringen har avlägsnats från observationsflygplanet efter undersökningens genomförande.

7. Personal från varje part som deltar i certifieringen skall ha rätt att genomföra följande aktiviteter vid undersökningen av observationsflygplanet och av varje därpå monterad sensor:

a) att bekräfta att antalet på observationsflygplanet monterade sensorer och varje sensors konfiguration överensstämmer med de uppgifter som har lämnats enligt del I.6 i denna bilaga, i bilaga C och i bilaga B del I,

b) att bekanta sig med varje sensors montering på observationsflygplanet, inklusive deras beståndsdelar och dessas inbördes förhållande samt till andra tillbehör som används för att kommentera data,

c) att få en demonstration av hur varje sensor kontrolleras och används samt

d) att bekanta sig med testdata för flygning som tillhandahållits enligt punkt 3 ovan.

8. På begäran av någon av parterna som deltar i certifieringen, skall den part som genomför denna fotografera alla på observationsflygplanet monterade sensorer, deras tillbehör på observationsflygplanet eller sensorsöppningarna med täckplåtar eller annan anordning som hindrar deras funktion. Sådana fotografier skall uppfylla de krav som anges i del I.6 b 1) - 3) i denna bilaga.

9. Den part som genomför certifieringen skall ha rätt att utse personal som under hela undersökningen åtföljer personal från de parter som deltar i certifieringen för att bekräfta att bestämmelserna i denna del följs. Personal som tillhör den part som genomför certifieringen får inte ingripa i verksamhet som utförs av parter som deltar i certifieringen, såvida inte denna verksamhet är oförenlig med de säkerhetsföreskrifter som anges i punkt 4 c ovan.

10. Den part som genomför certifieringen skall bereda de parter som deltar i denna tillträde till hela observationsflygplanet, dess sensorer och tillbehör samt tillräcklig elförsörjning för att kunna använda sensorerna

med tillbehör. Den part som genomför certifieringen skall öppna sådana utrymmen eller ta bort paneler eller hinder i den mån det behövs för att tillåta undersökning av alla sensorer med tillbehör som är föremål för certifiering.

11. Utan hinder av bestämmelserna i denna del skall inspektionen genomföras på ett sätt som inte

a) försämrar eller förstör observationsflygplanet och dess sensorer eller hindrar deras fortsatta användning,

b) förändrar observationsflygplanets eller sensorernas elektriska eller mekaniska konstruktion eller

c) försämrar observationsflygplanets flygegenskaper.

12. De parter som deltar i certifieringen skall ha rätt att ta mått, göra anteckningar, skisser, liknande förteckningar och uppteckningar som hänför sig till observationsflygplanet och dess sensorer med tillbehör med hjälp av den typ av utrustning som anges i punkt 5 ovan. Denna typ av arbetsmaterial får behållas av den part som deltar i certifieringen och skall inte vara föremål för granskning eller undersökning av den part som genomför den.

13. Den part som genomför certifieringen skall göra sitt bästa för att besvara frågor om undersökningen som ställs av de parter som deltar i certifieringen.

14. När undersökningen på marken avslutats, skall de parter som deltar i certifieringen lämna observationsflygplanet och den part som genomför denna skall ha rätt att använda sina egna förfaranden för sådan inventarietkontroll som anges i punkt 6 ovan för att bekräfta att all utrustning som använts vid undersökningen enligt punkt 5 ovan har avlägsnats från observationsflygplanet.

Del III Undersökning under flygning

1. Utöver genomförande av en undersökning på marken av ett observationsflygplan och dess sensorer skall den part som genomför certifieringen genomföra en undersökning under flygning av dess sensorer som skall vara tillräcklig för att

a) tillåta observation av användningen av alla på observationsflygplanet monterade sensorer,

b) om markupplösningen för en sensor beror på höjden över marken, fastställa den lägsta höjd över marken från vilken varje sådan på ett observationsflygplan monterad sensor av den typen och modellen får användas under en observationsflygning med hänsyn till begränsningen i fråga om markupplösning såsom denna anges i artikel IV.2, och

c) om markupplösningen för en sensor inte beror på höjden över marken, fastställa att markupplösningen för varje sådan på ett observationsflygplan monterad sensor av den typen och modellen är i överensstämmelse med begränsningen av markupplösning såsom denna anges i artikel IV.2.

2. Innan en undersökning av sensorerna under flygning inleds, skall den part som genomför certifieringen informera de parter som deltar i denna om sin plan för genomförandet av undersökningen under flygning. I informationen skall ingå följande:

a) ett diagram över de kalibreringsmål som avses användas vid undersökningen i enlighet med bestämmelserna i tillägg 1.I.5 till denna bilaga,
 b) beräknad tid, väderförhållanden, riktning och höjd över marken för varje tillfälle som kalibreringsmålet skall överflygas för varje sensor som skall certifieras och antalet överflygningar samt

c) alla säkerhetsföreskrifter som skall följas vid undersökning av observationsflygplanet och dess sensorer under flygning.

3. Före och under undersökning under flygning skall de parter som deltar i certifieringen ha rätt att besöka platserna för kalibreringsmålen. Den part som genomför certifieringen skall tillhandahålla sådan utrustning som behövs för att bekräfta att kalibreringsmålen uppfyller specifikationerna i tillägg 1.I till denna bilaga.

4. Om inte annat överenskomts, skall undersökningen genomföras vid goda siktförhållanden i dagsljus över kalibreringsmål som är lämpliga för varje kategori av på observationsflygplanet monterade sensorer enligt bestämmelserna i tillägg 1.II till denna bilaga för att bestämma markupplösningen för varje sensor.

5. Den part som genomför certifieringen skall tillhandahålla sådan information om väderförhållandena vid platserna för kalibreringsmålen som behövs för att utföra beräkningar i enlighet med de metoder som anges i tillägg 1.III till denna bilaga vid undersökning av sensorerna under flygning.

6. Varje part skall ha rätt att utse personal som skall delta i en undersökning under flygning. Om antalet utsedda personer överstiger det antal passagerare som observationsflygplanet kan ta, skall de parter som deltar i certifieringen bestämma vilka personer som skall delta i undersökningen.

7. Personal från de parter som utsetts enligt punkt 6 ovan skall ha rätt att observera hur personalen från den part som genomför certifieringen använder sensorerna.

8. Personal från de parter som deltar i certifieringen skall ha rätt att, i enlighet med bestämmelserna i bilaga K del II, övervaka att filmkassetternas försegling bryts samt förvaring och framkallning och hantering av originalfilmsnegativ som exponeras vid undersökningen under flygning.

Del IV Certifieringsrapport

1. När undersökningar på marken och under flygning har avslutats, skall data upptagna med sensorer och från kalibreringsmål gemensamt undersökas av den part som genomfört inspektionen och de parter som genomför certifieringen. Dessa parter skall utarbeta en certifieringsrapport vari skall framgå följande:

a) att observationsflygplanet är av en typ och en modell som utsetts enligt artikel V,

b) att de på observationsflygplanet monterade sensorerna tillhör en kategori som avses i artikel IV.1 och som uppfyller bestämmelserna i artikel IV.2,

c) att de tekniska uppgifterna om sensorerna har lämnats i enlighet med bilaga B del I,

d) om markupplösningen för en sensor beror på höjden över marken, den lägsta höjd över marken från vilken varje sådan på ett observations-

flygplan monterad sensor av den typen och modellen får användas under en observationsflygning med hänsyn till begränsningen i fråga om markupplösning såsom denna anges i artikel IV.2,

e) om markupplösningen för en sensor inte beror på höjden över marken, markupplösningen för varje sådan på ett observationsflygplan monterad sensor av den typen och modellen, med hänsyn till begränsningen av markupplösning såsom denna anges i artikel IV.2,

f) att täckplåtarna för sensorsöppningarna eller annan anordning som hindrar sensorernas funktion överensstämmer med bestämmelserna i artikel IV.4.

2. En kopia av uppgifterna om varje sensor enligt del I.6 och del II.3 och II.8 i denna bilaga skall bifogas certifieringsrapporten.

3. Kopior av certifieringsrapporten skall tillhandahållas alla andra parter av den part som genomför certifieringen. Parter som inte deltagit i certifieringen skall inte ha rätt att avvisa slutsatser i certifieringsrapporten.

4. Ett observationsflygplan med tillhörande uppsättning sensorer skall anses vara certifierad, såvida inte de parter som deltar i certifieringen inte lyckas uppnå en överenskommelse om innehållet i certifieringsrapporten.

5. Om den part som genomför certifieringen och de parter som deltar i denna inte lyckas nå en överenskommelse angående innehållet i certifieringsrapporten, får observationsflygplanet inte användas för observationsflygningar förrän frågan har lösts.

Tillägg 1 till bilaga D Metoder för att verifiera prestandan av sensorer monterade på ett observationsflygplan

Markupplösningen för varje sensor monterad på ett observationsflygplan och, då dess prestanda beror på höjden över marken, den lägsta höjd över marken från vilken sensorn i fråga får användas under en observationsflygning, skall bestämmas och bekräftas på grundval av data som upptagits över för varje kategori avpassade kalibreringsmål i enlighet med vad som anges i del I och som beräknats med hjälp av metoder som skall fastställas inom rådgivande kommittén.

Del I Specifikationer för kalibreringsmål

1. Kalibreringsmål skall tillhandahållas av den part som genomför certifieringen i enlighet med bestämmelserna i bilaga D. Sådana kalibreringsmål skall användas för att bestämma markupplösningen för sensorer av en typ som är avpassad för varje sensorskategori och utformad enligt nedan angivna karakteristika.

2. Kalibreringsmål för att bestämma markupplösningen för optiska kameror skall bestå av en serie grupperade omväxlande svarta och vita ränder. Varje grupp av ränder skall bestå av minst två svarta ränder åtskilda av en vit rand. De svarta och de vita rändernas bredd inom en grupp skall vara konstant. Rändernas bredd i kalibreringsmålets grupperingar av ränder skall vara stegvis förändrade för att möjliggöra en noggrann mätning av markupplösningen. Rändernas längd skall vara konstant inom varje grupp. Kontrastkvoten mellan de svarta och vita ränder-

na skall vara konstant för hela målet och skall som lägst ha förhållandet 5 till 1 (motsvarande en modulation av 0,66).

3. Kalibreringsmål för att bestämma markupplösningen för IRLS skall bestämmas inom rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt.

4. Kalibreringsmål för att bestämma markupplösningen för sidseende SAR skall bestå av grupperingar av trehörniga reflektorer vilkas konfiguration skall stämma överens med de metoder som bestäms inom rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt.

5. Varje part skall tillhandahålla de övriga parterna ett diagram av de kalibreringsmål den avser använda vid undersökning under flygning. Sådana diagram skall förses med anteckning om kalibreringsmålets totala dimensioner, deras placering och den typ av terräng i vilken de är grupperade samt med vederbörliga uppgifter om varje typ av kalibreringsmål enligt bestämmande inom rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt.

Del II Genomförande av undersökning under flygning

1. För att bestämma markupplösningen för panoramakameror och vertikalt monterade enbildskameror, skall observationsflygplanets flyglinje gå direkt över och parallellt med kalibreringsmålet. För att bestämma markupplösningen för snedställt monterade enbildskameror, skall observationsflygplanets flyglinje vara parallell med kalibreringsmålet på ett sådant avstånd att bilden av kalibreringsmålet ligger i förgrunden av synfältet då den optiska kameran är ställd i största möjliga vinkel mätt från horisonten eller minsta möjliga vinkel mätt vertikalt.

2. För att bestämma markupplösningen för IRLS, skall observationsflygplanets flyglinje gå direkt över och parallellt med kalibreringsmålet på olika överenskomna höjder över marken.

3. För att bestämma markupplösningen för en sidseende SAR, skall observationsflygplanets flyglinje gå vid sidan om grupperingen av reflektorer.

Del III Analys av data upptagna vid undersökning under flygning

1. Sedan undersökningen under flygning genomförts, skall den part som genomför certifieringen och de parter som deltar i denna gemensamt analysera data som upptagits vid undersökningen enligt bilaga D del IV.1.

2. Den metod för beräkning av den minsta höjd över marken vid vilken varje på observationsflygplanet monterad kamera får användas under en observationsflygning, inklusive värdet för kontrastkvoten eller motsvarande modulation som skall användas i beräkningen - vilken inte får understiga 1,6:1 (motsvarande 0,23) eller överstiga 4:1 (motsvarande 0,6) - skall bestämmas inom rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt och före den 30 juni 1992. Markupplösningen för optiska kameror skall bestämmas genom en visuell analys av bilden på kalibreringsmålet från originalfilmens negativ. Markupplösningens nu-

meriska värde skall vara lika med bredden på den minsta rand i kalibreringsmålet som kan urskiljas som en enskild rand.

3. Metoden för att beräkna den minsta höjd över marken vid vilken varje på observationsflygplanet monterad videokamera kan användas under en observationsflygning skall bestämmas av rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt.

4. Metoden för att beräkna den minsta höjd över marken vid vilken varje på observationsflygplanet monterad IRLS får användas under en observationsflygning, inklusive värdet av minsta avläsbara temperaturskillnad som får användas i denna beräkning, skall bestämmas inom rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt.

5. Metoden för att beräkna markupplösningen för sidseende SAR, inklusive bestämningen av förhållandet mellan pulssvarsmetoden och metoden att särskilja föremål skall bestämmas inom rådgivande kommittén under den tid fördraget tillämpas provisoriskt.

Bilaga E Procedurer vid ankomst och avfärd

1. Varje part skall utse en eller flera ankomstplatser, avgångsplatser och OS-flygfält inom sitt territorium. Ankomstplatser och avgångsplatser får vara desamma som OS-flygfält. Ett OS-flygfält som inte är ankomstplats skall, om inte annat avtalas, utses så att den observerande parten kan nå det inom fem timmar från ankomstplatsen, antingen med sitt eget observationsflygplan eller med transport som tillhandahålls av den observerade parten. Efter ankomsten till en ankomstplats eller till ett OS-flygfält skall den observerande parten ha rätt till en vilotid enligt bestämmelserna i artikel IV.

2. Varje part skall ha rätt att utse fixpunkter för ankomst och avgång. Om en part väljer att utse sådana fixpunkter, skall de underlätta flygning från den observerande partens territorium till den observerade partens ankomstplatser. Planerade flygningar mellan fixpunkter för ankomst och ankomstplatser samt mellan avgångsplatser och fixpunkter för avgång skall genomföras i enlighet med publicerade ICAO-normer och rekommenderad praxis samt nationella regler. Om delar av flygningar mellan fixpunkter för ankomst och ankomstplatser samt mellan avgångsplatser och fixpunkter för avgång ligger inom internationellt luftrum, skall flygningen genom det internationella luftrummet genomföras i enlighet med internationella publicerade bestämmelser.

3. Uppgifter om ankomstplatser och avgångsplatser, OS-flygfält, fixpunkter för ankomst och avgång, flygfält för tankning samt kalibreringsmål skall inledningsvis vara de som anges i tillägg 1 till denna bilaga.

4. Parterna skall ha rätt att införa ändringar i tillägg 1 till denna bilaga genom skriftligt meddelande till de övriga parterna senast 90 dagar före ändringens ikraftträdande.

5. Varje part skall tillgodose effektiv observation av hela sitt territorium enligt följande:

a) Vad gäller fastlandet skall OS-flygfält utses så att ingen punkt på dess territorium är längre bort från ett eller flera sådana flygfält än 35 procent av det eller de maximala flygavstånd som bestämts för den parten enligt bilaga A.

b) Vad gäller de delar av dess territorium som är skilda från fastlandet

1) skall parten tillämpa bestämmelserna i a ovan eller,

2) om den eller de delar av territoriet är skilda från fastlandet med mer än 600 kilometer, eller om så avtalas mellan den parten och den observerande parten, eller om annat anges i bilaga A, skall den parten tillhandahålla särskilda procedurer, inklusive möjligheten att använda flygfält för tankning eller,

3) om en eller flera delar av territoriet är skilda från fastlandet med mindre än 600 kilometer och denna del eller dessa delar inte omfattas av bestämmelserna i a ovan, får den parten ange en särskild maximal flygsträcka i bilaga A för att täcka en eller flera sådana delar av sitt territorium.

6. Omedelbart efter observationsflygplanets ankomst till ankomstplatsen och omedelbart före dess avgång från denna skall både den observerade och den observerande parten inspektera täckplåtarna för sensoröppningarna eller de andra anordningar som förhindrar användning av de monterade sensorerna i enlighet med artikel IV.4. Om ankomstplatsen är en annan än det OS-flygfält från vilket observationsflygningen utgår, skall både den observerade och den observerande parten inspektera täckplåtarna eller sådan annan anordning som förhindrar användningen av de monterade sensorerna omedelbart före observationsflygplanets avgång från ankomstplatsen till det OS-flygfält från vilket observationsflygningen utgår. Om avgångsplatsen är en annan än det OS-flygfält vid vilket observationsflygningen avslutas, skall både den observerade och den observerande parten inspektera täckplåtarna eller den andra anordning som förhindrar användning av de monterade sensorerna omedelbart före observationsflygplanets avgång från flygfältet till avgångsplatsen.

7. En part skall ha rätt att genomföra inspektion och inventering av sådan utrustning som den andra parten avser använda för att genomföra inspektion av sensorerna före flygning och, i tillämpliga fall, även av observationsflygplanet samt av föremål som flygrepresentanterna avser ta med ombord på observationsflygplanet. Denna inspektion och inventering får

a) påbörjas senast en timme efter det att föremålen har anlänt till ankomstplatsen eller OS-flygfältet enligt bestämmande av den part som genomför inventeringen och skall vara avslutad inom en timme och

b) utföras i närvaro av en eller flera utsedda personer från den andra parten.

8. Om den part som genomför inspektionen och inventeringen av utrustning som skall användas vid inspektionen av sensorerna och, i tillämpliga fall, vid inspektion av observationsflygplanet samt av de föremål som flygrepresentanterna avser ta med ombord på observationsflygplanet konstaterar att föremålen inte överensstämmer med den förteckning över tillåten utrustning som avses i bilaga D del II.5 eller med de föremål som anges i bilaga G del I. 4, skall den ha rätt att vägra att ge tillstånd att använda föremålen. Sådan utrustning som införts i den observerade partens territorium av den observerande parten skall, såvida inget annat avtalas,

a) placeras i en förseglad behållare för säker förvaring och

b) därefter avlägsnas från den observerade partens territorium vid tidigast möjliga tillfälle, dock inte senare än vid den observerande partens avresa från den observerade partens territorium.

9. Om den observerande parten beger sig till den ankomstplats som anges i det meddelande som lämnats i enlighet med artikel IV del I.5 med ett transportflygplan registrerat i den observerande parten eller i en annan part, skall transportflygplanet tillåtas

- a) att avresa från den observerade partens territorium,
- b) om ankomstplatsen är densamma som avgångsplatsen, att kvarstanna vid ankomstplatsen till den observerande parten avfärd från den observerade partens territorium eller,
- c) om ankomstplatsen inte är densamma som avgångsplatsen, att flyga till avgångsplatsen i så god tid att personalen från den observerande parten får ytterligare vila före avresan från den observerade partens territorium.

10. Om observationsflygplanet tillhandahålls av den observerade parten och den observerande parten inte använder ett eget transportflygplan för att transportera sin personal från ankomstplatsen till OS-flygfältet, skall den observerade parten tillse att personalen från den observerande parten blir transporterad från ankomstplatsen till OS-flygfältet och från OS-flygfältet till avgångsplatsen.

Bilaga E Tillägg 1

Del I Utseende av platser

Platser som inledningsvis skall tjäna som ankomst- och avgångsplatser, OS-flygfält, flygfält för tankning, kalibreringsmål och, i tillämpliga fall, fixpunkter för ankomst och avgång anges i del II nedan. Platsangivelserna omfattar följande:

- a) Plats: namn på ankomst- och avgångsplatser, OS-flygfält, fixpunkter för ankomst och avgång, flygfält för tankning samt kalibreringsmål.
- b) Position: platsens latitud och longitud avrundade till närmaste hela sekund.
- c) Inspektion: uppgift om inspektion före flygning av flygplanet eller sensorerna kan verkställas på platsen.

Del II Ankomstplatser, avgångsplatser, OS-flygfält, fixpunkter för ankomst och avgång, flygfält för tankning samt kalibreringsmål

Plats	Position	Inspektion före flygning av flygplanet eller sensorerna kan verkställas
Part: Tyskland		
Ankomst- /avgångsplats		
Köln/Bonn (EDDK)	N50-52-02 E007-08-37	ja
OS-flygfält		

Wunstorf (EDNW)	N 52-27-48 E 009-25-70	nej
Landsberg/ Lech (EDSA)	N 48-04-28 E 010-54-42	nej
Fixpunkter för ankomst och avgång	tillkommer	
Flygfält för tankning		
Kalibreringsmål		
Köln / Bonn	tillkommer	
Part: USA		
Ankomst- /avgångsplats		
Washington Dulles International, DC	N 38-56-36 W 077-27-24	ja
Travis AFB Kalifornien	N 38-15-48 W 121-55-48	ja
OS-flygfält		
Washington Dulles International, DC	N 38-56-36 W 077-27-24	ja
Travis AFB Kalifornien	N 38-15-48 W 121-55-48	ja
Elmendorf AFB Alaska	N 61-15-12 W 149-47-30	ja
Lincoln Municipal Nebraska	N 40-51-00 W 096-45-30	nej
Fixpunkter för ankomst och avgång	tillkommer	
Flygfält för tankning		
Honolulu Internationella Hawaii	N 21-19-06 W 157-55-24	
Malmstrom AFB Montana	N 47-30-18 W 111-11-00	
Phoenix-Sky Harbor Internationella Arizona	N 33-26-12 W 112-00-24	
General Mitchell Inter- nationella Wisconsin	N 42-56-48 W 087-53-36	

McGhee Tyson Tennessee	N 35-48-48 W 083-59-36	
Kalibreringsmål		
Washington Dulles	tillkommer	
Travis AFB	tillkommer	
Elmendorf AFB	tillkommer	
Part: partsgruppen Vitryssland och Ryska federationen		
Ankomst- avgångsplat- ser		
Kubinka	N 55-36-30 E 036-39-10	ja
Ulan-Ude	N 51-48-00 E 107-27-00	ja
OS-flygfält		
Kubinka	N 55-36-30 E 036-39-10	ja
Ulan-Ude	N 51-48-00 E 107-27-00	ja
Magadan	N 59-54-06 E 150-03-01	nej